

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut**1. Aallaqqaasiut**

1.1. Siunnersuummut pingaarnertut tunuliaqutaasut

Ukiunut killiliussat eqqarsaatigalugit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatit atornerqarnerisa annertusinissaa siunertaralugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut 2019-imi Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni akerliusoqarani akuerineqarpoq. Taamaalilluni siunniunneqarpoq Kalaallit Nunaanni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik piumasqaateqartussaataitaaneq suliassallu isumaginerannut atatillugu 15-17-inik ukiulinnik toqqaannartumik atassuteqartunut imaluunniit ukiuni eqqaaneqartut meeqqat akornanni sumiiffimmiittunik inunnik atorfinitsitsinermi sulisoqarnermilu atorneqassasoq. Tamatuma saniatigut siunniunneqarpoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammumut 18-it inorlugit ukiulinnut meeqqanut kinguaassiutitigut pinerluuteqarsimaneq ilaatinneqassasoq.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip Inatsisartuni oqallisigineqarneranut atatillugu eqqaaneqarpoq inunniit meeqqanik isumaginnittussangortitaniit kinguaassiutitigut atornerlunneqarnissaannut meeqqat tamarmik illersorneqarnissaannut inuiaqatigiit pisussaaffeqartut, tassunga ilanngullugit aamma meeqqat 15-inik, 16-inik imaluunniit 17-inik ukiullit. Peqatigisaanik Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaanni immikkoortoq 19-imut innersuussisoqarpoq, taanna malillugu naalagaaffiit meeqqat annersarneqanginnissaannut atornerlunneqanginnissaannulluunniit illersorniarlugit suliniutinik inatsisitigut naleqquttunik tamanik pisussaaffilerneqartussaasut, soorlu meeraq inummit allamit paarineqartillugu kinguaassiutitigut atornerlunneqarsinnaanera. Tamatuma saniatigut eqqaaneqarpoq Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaanni immikkoortoq 1-imit takuneqarsinnaasooq inuk kinaluunniit 18-it inorlugit ukiulik isumaqatigiissut naapertorlugu meeqqatut isigineqartussaasooq. Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip siullermeerneqarneranut atatillugu apeqqutigineqarpoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik piumasqaateqartussaataitaaneq aamma niuertarfinnut suliffeqarfinnullu allanut meeqqanik atorfinitsitsisimasunut annertusineqartariaqarnerisooq kiisalu bussimik ingerlatsisut, taxanik ingerlatsisut imarsiortullu ilanngunneqassanersut, tassani umiarsuarni ilaasartaatini inuttat eqqarsaatigineqarlutik.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip pineqartup taamanikkut Naalakkersuisuusut peqquai Naalagaaffimmi oqartussanut saaffiginnissuteqassasut pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarutip allanngortinneratigut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatit atornerqarneri qulaani eqqaaneqartut ilaatinneqalerlutik. Siunnersuut taamaalilluni meeqqat tamarmik kinguaassiutitigut atornerlunneqanginnissaannut illersorneqarnissaannik siunertaqarpoq, maannakkut

malittarisassani meeqqat 15-it inorlugit ukiullit akерlianik meeqqat inersimasutut ukioqalernissaannut ilaatilerlugit.

1.2. Inatsisissamik piareersaasiormi sammineqartut pingaarnerit aalajangiiffigisassatut siunnersuummik akuerineqartumik Naalakkersuisut naammassinninnerat nangillugu Inatsisunik atuutsitsinermut ministerip 2020-mi februarip aallartinnerani nalunaarutigaa Inatsisartunit kissaatigineqartutut pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarutip allannortinnissaanik sulineq aallartinniarlugu.

Tamatuma kingorna Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik ulloq 8. oktober 2021-mi pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarutip allannortinnissaanut missingiutaagallartumik tigusaqarpoq, qulaani allassimasutut qaffaanissaq siunniunneqarluni. Aammattaaq pinerluttulerinermi inatsimmi kinguaassiutitigut pinerluuteqarneq pillugu kapitalimi allannuisoqarnera eqqarsaatigalugu nutarterisoqarnissaa siunniunneqarluni.

Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfiup nalunaarut pillugu tusarniaanissaa sioqqullugu sulinerup ingerlaqqinnerata oqallisiginissaa siunertaralugu naalakkersuisoqarfik ulloq 19. oktober 2021-mi Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfimmik ataatsimeeqateqarpoq.

1.3. Siunnersuutip imarisai ataatsimut isigalugit

Inuit sulinerminni meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartartussat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik siunissami kisimik pissarsiviginiarneqartassanngillat, aammali inuit sulinerminnut atatillugu meeqqat 18-it inorlugit ukiullit aalajangersimasumik akornanniittartussat, taamaalillutillu meeqqanik taakkuninnga toqqaannartumik attaveqarnissamut periarfissaqartut pissarsiviginiarneqartassallutik.

Aammattaaq siunnersuutigineqarluni meeqqanik toqqaannartumik attuumassuteqartumik assartuineramik ingerlataqarnermut atatillugu assartuineramik ingerlataqarfinni sulisut atorfinitsinnerini meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik siunissami pissarsiniartoqartassasoq. Taamaalilluni assersuutigalugu taxanik ingerlatsisunut meeqqanik suliaqartunut aamma timmisartuni saqisunut meeqqat kisimiillutik angalanerini ikiuisunut naleqqiullugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniartoqartussaalerluni.

Tamatuma saniatigut siunnersuummi innersuunneqartunut pinerluttulerinermi inatsimmi malittarisassanut attuumassuteqartunut nutaanik innersuussinernik siunnersuut imaqarpoq. Tamanna pinerluttulerinermi inatsimmi kinguaassiutitigut pinerluuteqarneq pillugu malittarisassat allannortinnerinut 2019-imi naammassineqartunut atatillugu isigineqassaaq.

Siunnersuut ilutigisaanik imaqarpoq annikilliliinermik annikitsumik aammalu annertuumik

malunnaatilimmik annertunerulersitsinermik, meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammii suut ilanngunneqartarnissaat eqqarsaatigalugu.

Kiisalu aamma siunnersuut imaqqarportaaq malinnaatitsinermik annertunerulersitsinermillu pillaasarnermut inatsimmik unioqqutitsinerit suut meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammii ilaanersuut eqqarsaatigalugit.

Kiisalu ilisimatitsissutigineqarluni Naalakkersuisunit siunniunneqarsimasoq siunnersuut pissutsit malillugit pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarummi allannguutit Naalagaaffimmi oqartussanit atulersinneqarnerisa nanginneratut atulersinneqarsinnaasoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

2.1 Inatsisit atuuttut

Inatsit atuuttoq tassaavoq meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piunasaqaateqartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 19. maj 2010-meersoq, Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 3. juni 2015-imeersukkut allanngortinneqartoq.

Inatsisartut inatsisaat pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarummi Naalagaaffimmi oqartussat malittarisassaata tunngavigalugit suliarineqarsimavoq. Pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarummi taamaalilluni aalajangersarneqarpoq meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik qanoq ilinerani pissarsiniartoqarsinnaanersoq, Kalaallit Nunaanni malittarisassat tamatuma meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaataat qaqugu pissarsiarinissaat pillugu apeqqut aqutarissallugu. Taamaalilluni danskit inatsisaat meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammii suut ilaatinnerinik nassuiaavoq. Pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarut maanna tikillugu meeqqanut attuumassuteqartunut atorfinnut 17-illu tikillugit ukiulinnik suliaqarnermut naleqqiullugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik pissarsiniartoqarnissaanut ammaassisimangilaq. Taamaattumik Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piunasaqaateqartussaataaneq pillugu ilanngunneqarsimanani.

Inatsisartut inatsisaat atuuttoq oqartussat, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il., meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik sulinerminni toqqaannartumik atassuteqartussanik inunnik atorfinitsitsinissaq imaluunniit sulisitsilernissaq sioqqullugu Rigspolitiini meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik pissarsiniarnissaat pillugu piunasaqaateqarpoq, imaluunniit sumiiffimmi meeqqat sumiiffigisaanni aalajangersimasumik suliaqarnerannut atatillugu.

Inatsisip 2015-imiit allanngortinnerata nassataraa siunissami inuit meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartussat kisiisa pinnagit aammali inuit atorfinninni suliffimminniluunniit suliaminnut atatillugu meeqqat 15-it inorlugit ukiullit akornanniittartut

meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik piniunneqartalernissaat. Taamaalluni inuit pineqartut amerlisinneqartut, inuit meeqqanik sullissinissaq siunertaralugu atorfinitsinneqartut saniatigut aammattaq inuit atorfirminni sulinerminniluunniit meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqarnissaminnut periarfissaqartut ilaaterlugit. Matumani meeqqanik ulorianartorsiortitsisinnaaneq atorfirmut suliffimmulluunniit imminermut tunngasuunngilaq, kisiannili sumiiffinnut suliffiusunut tunngalluni. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq igasoq meeqqanik suliaqartussatut atorfinitsitaanngitsoq, kisiannili suliffimmi meeqqat 15-it inorlugit ukiullit ornittagaanni igaffimmi sulisoq.

Inatsisip atuuttup nassataara suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. meeqqanut attuumassuteqartut atorfeqartut sulisulluunniit pillugit pisariaqartunik ilisimasaqalernissaat, meeqqanut inuusuttunullu kinguaassiuutitigut pinerliisioqarnissaata pinaveersaartinnissaa qularnaarumallugu. Inatsisartut inatsisaat inuit meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammi pillagaasimasut nalunaarsorneqartut atorfinitsinneqannginnissaat sulilersinneqannginnissaalluunniit toqqaannartumik inerteqqutigineqanngilaq, taamaallaalli paasisaqarluarsimalluni aalajangiinissaq tunngavissinneqarluni. Taamaattoq suliffiit, peqatigiiffiit il.il. Inatsisartut inatsisaanni taaneqartut, inatsit naapertorlugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik piniangitsoortut akiliisitaasinnaapput.

Inatsisartut inatsisaat inunnik pineqartunik killiliinera, suliffeqarfinnut, peqatigiiffinnut il.il. meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik ataavartumik ilaannikkulluunniit orninneqartartunut tunngavoq. Assersuutigalugu taaneqarsinnaapput meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut, meeqqerivinni sunngiffimmilu klubbini perorsaasut assigisaallu, isumassuilluni isumaginninnermillu suliaqarnermi angerlarsimaffimmini paarsisartut, angajoqqaarsiaasartut il.il., ilagiinni palasit ajoqillu, timersoqatigiiffinni timersornermik ilitersuisartut, spejderini aqutsisut, Dronning Ingridip Napparsimavissuani meeqqanut immikkoortortaqarfimmi sulisut, kommunini peqatigiiffinni il.il. pinngortitaq pillugu ilitersuisartut.

Inatsimmi atuuttumi ukiut 15-it pillugit malittarisassap peqatigisaanik assigaa ilinniarfiit arlallit assersuutigalugu qitiusumik ilinniarfiit ilinniarnertuunngorniarfiillu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik pissarsisussaataaannermut ilaatinneqanngillat, qaqutigoortumik ilinniarfimmi ikinnerpaamik meeqqamik ataatsimik 15-it inorlugit meeraqanngippat.

Tamatumunnga atatillugu apeqqutaanngilaq taartaagallartunik, piffissami killilimmi sulisussanik sungiusarlutilluunniit sulisunik atorfinitsitsisoqarnersoq sulisitsisoqarnerlorluunniit. Killiliinermi pingaaruteqartoq tassaavoq atorfik imaluunniit sulineq meeqqamik 15-it inorlugit ukiulimmik toqqaannartumik atassuteqarnermik kinguneqassanersoq. Tassani paasillugu atorfik imaluunniit sulineq pissutigalugu meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik nakkutigineqanngitsumik timikkut qanimut atassuteqarnissamut periarfissiisoqarnersoq, imaluunniit sivikitsumik ataasiaannartumillu atassuteqarnermiit

annertunerusumik atassuteqarneq tunngavigalugu meeqqap tatiginnilernissaanik inuup periarfissaanik qulakkeerinnittoqarnersoq.

Eqqaaneqartutut Inatsisartut inatsisaanni inuit pineqartut 2015-imi amerlineqarput taamaalillunilu inuit oqartussani, suliffinni, atuarfinni, peqatigiiffinni il.il. atorfeqartut suliffeqartulluunniit, toqqaannartumilli meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik attaveqartartussaangitsut siunnersuut malillugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaateqartussanut ilaalerput. Oqaatigineqartutut tamatumunnga pissutaavoq suliffiit, peqatigiiffiit il.il. pineqartut meeqqanik orninneqartarnerat, taamaammallu atorfilik sulisorluunniit tamanna aqputigalugu meeqqanut toqqaannartumik attaveqalersinnaalluni. Tamatuma aamma kinguneraa Inatsisartut inatsisaanni allanneqarsimasut suliffinnik arlalinnik killeqartumik ilaneqarneri. Taamaalilluni katersugaasiviit aamma Nunatta Atuagaateqarfia ilanngunneqarput, tamatumunnga pissutaavoq suliffiit taakku meeqqat 15-it inorlugit ukiullit atuisutut orniguttussatullu saaffigisarmatigit.

Meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piniarnissamut pisussaaffimmi piunasaqaataanngilaq inuup meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik marluinnaallutik kisimeeqateqartartussaamera. Taamaammatt assersuutigalugu timersoqatigiiffimmi meeqqat ataatsimoortillugit sungiusaasartooq meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik piniunneqartussaavoq. Aamma meeqqanik paarsisussatut inissisimanissaq piunasaqaataanngilaq, tassami aamma oqaatigineqartutut katersugaasivinni atuakkanik atorniartarfinnilu, meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik akuttunngitsumik orninneqartartuni atorfillit sulisulluunniit meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaateqassapput. Taamaattumik akuttunngitsumik meeqqat 15-it inorlugit ukiullit takkuttarfianni atuakkanik atorniartarfinni atuagaatilerisup atorfinitsinnissaa sioqqullugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik pissarsiniartoqassaaq, naak atuagaatilerisoq meeqqanik ataasiakkaanik atassuteqartarnera sivikissinnaagaluartooq. Pingaaruteqartooq tassaavoq atonerlunneqarsinnaasumik tatiginnittoqalersinnaaneranut periarfissaqarnersoq.

Inuit pineqartut pillugit apeqqummut naleqqiullugu oqaatigineqassaaq, pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarummik allannguinerup tamanna ajornarunnaarsimmagu 2015-imi inatsimmik allanngueq naapertorlugu, inunnut assersuutigalugu ulluunerani paarsisartuni imaluunniit ilaqutariinni paarsisartuni najugaqartunut taannalu aqputigalugu meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik atassuteqarsinnaasunut meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik pissarsiniartoqassammat.

Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq Inatsisartut inatsisaanni piunasarineqanngimmat atorfeqarneq suliaqarnerluunniit akissarsissutaasassasoq imaluunniit ingerlassaq ajunngitsorsiasaqartinneqassasoq. Taamaammatt meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaateqartut aammattaq piniarneqartassapput nammineq piunassuseq tunngavigalugu sulisunut atatillugu. Taamaalilluni killiliinermi aallaaviuvoq, sulinerup akissarsiaqaataanera

akissarsiaqaataannginneraluunniit imaluunniit atorfeqarneq sulinerluunniit sivikinnerunersoq sivilunerunersorluunniit apeqqutaatinneqassanngitsut – sivikitsuararsuarmik suliaqarneq eqqaassanngikkaanni. Taamaattorli Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi piumasaavoq inuk pineqartoq atorfinitsitsisumut sulisitsisumulluunniit aalajangersimasumik attuumassuteqassasoq, soorlu pisorta qarfimmu, suliffe qarfimmu, peqatigiiffimmu il.il.

Aammattaaq malittarisassat atuuttut kingunerisaattut suliassamik suliarinerinut atasumik meeqqanik 15-it sinnerlugit ukiulinnut toqqaannartumik atassuteqartunut imaluunniit meeqqanik 15-it sinnerlugit ukiullit sumiiffigisaani suliassami isumaginerinut atatillugu sumiiffinniittunut inunnut naleqqiullugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniartoqassanngilaq.

Ilutigisaanik erseqqissarneqassaaq meeqqanut inuusuttunullu tunngasuni atorfinitsitsisartut oqartussaasut, peqatigiiffiit il.il. namminerisamik pinerluuteqarsimannginnermut uppersaammik piniarsinnaatitaareermata, taamatullu pisorta qarfiit pisortatigoortumik pinerluuteqarsimannginnermut uppersaammik piniarsinnaatitaammata. Taamaasillutillu taakkua aamma meeqqanut 15-it sinnerlugit ukiulinnut naleqqiullugu kinguaassiutitigut atornerluisimanermut pineqaatissinneqarsimaneq saqqummersissinnaavaat.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq pinerluuteqarsimannginnermut uppersaait, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaait akerliannik - taakkumi taamaallaat meeqqanut kannguttaatsuliorsimasunut tunngapput – pinerluttulerinermi pillaasernerlu pillugit inatsisunik unioqquitsisimanernik tamanik imaqartarmata, taakkununga ilanngullugit tillinniarmanerit nakuusersimanerillu, pillagaanermut tunngaviusut immikkut allaaserinngikkaluarlugit. Assersuutigalugu imerniartarfimmi kamaannermut peqataasimasut pillagaasimaneq taamaallaat ”nakuusersimaneq pillugu pillagaasimasut” allasimassaaq. Taamaalluni qularnanngilaq, paasissutissat inuusuttunik suliaqarnissamut attuumassuteqanngikkaluartut ingerlateqqinneqartassasut. Kisianni itigartivinneqarsinnaanngilaq paasissutissat atorfinissinnaanermut atatillugu kinguneqarsinnaanerat, naak paasissutissat immikkut pingaaruteqanngikkaluartut, inuusuttunik kinguaassiuutitsigut kanngutaatsuliorfiginnittoqarsinnaaneranik illersuinermut atatillugu, atorfinitisuusartut amerlasuutigut pineqaatissinneqarsimanngitsunik / pillagaasimanngitsunik inunnik piumanerusarmata, apeqqutaatinnagu siusinnerusukku unioqquitsisimanerup qanoq ittuunera, pinerluuteqarsimanermut uppersaat qanoq ittunulluunniit tunuliaqutaqaralarpat. Tamatumunnga atatillugu misigineqarsinnaasarpog inummik siusinnerusukku tillissimasumik tatiginnissinnaanermik ajortartorsiortoqarsinnaanera, imaluunniit annersaasimasumik, tamannalu nammineq aamma immikkut suliffe qarnermi inuit akuereqqinneqarniartarneranni ajornartorsiutaasinnaalluni. Pillagaasimanermut allagartamik atuineq taamaasilluni ajornakusoornerulersitsisinnaavoq inuit pillagaasimanermut allagartaqartut suliffissaqarniarneranni, taamalu pillagaasimanermut allagartamik inuit taakkua atuisarnerat pillagaqqinnertut misigineqartarluni. Ajornartorsiutit taakkua pinngitsoorniarneqartarput meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatip atorneratigut, tassami taakkua meeqqanut tunngasunik pinerliisimasinnaanermut

tunngasuusarmata kiisalu atorfeqarnissanut imaluunniit suliffeqarsinnaanernut meeqqanut attuumassutilinni ingerlatani.

Ilanngullugulu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq innuttaasoq nammineq politiiniit politiiniit pillagaasimanermut allagartamik piniarsinnaammata, meeqqanilli pinerliisimannginnermut uppersaat innuttaasunut ataasiakkaanut tunniunneqarsinnaanani, kisiannili taamaallaat pisortanut atorfinititsisussanut imaluunniit suliffeqartitsisunut, peqatigiiffinnut il.il. Kiisalu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaalli aamma pinerluuteqarsimanermut allagartap paarlattuanik aamma atuuttarpoq suliani uppersaatit amigaataanerannik peqquteqartuni unitsinneqarsimasuni. Soorlu Inatsisartut inatsisaanni maanna atuuttumi nassuiaatini ersittoq, meeqqanik pinerliisimanermut uppersaammi paasisutissat meeqqanik kinguaassiuutitsigut peqqarniitsuliorsimanermut atasut aatsaat nunguterneqartussaapput inatsisinik unioqqutitsisimasoq 80-inik ukioqalereeraangat. Tamatumunnga atatillugu inuup namminerisamik pinerluuteqarsimanermut allagartaaniittut inatsisinik ukioqqutitsisimanerit nunguterneqartarput ukiut 2-5 qaangiunneranni.

2.2. Siunnersuut

Siunnersuut kinguneqassaaq inuit sulinerminni meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartartussat inuillu sulinerminnut atatillugu meeqqat 18-it inorlugit ukiullit aalajangersimasumik akornanniittartussat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik siunissami pissarsiviginiarneqartartussaanerannik, taamaalillutillu meeqqanik taakkuninnga toqqaannartumik attaveqarnissamut periarfissaqartut. Inatsisit atuuttut pillugit immikkoortoq 2.1. pissutsit eqqaaneqartut taamaalillutik ukiutigut allannguinermi ingerlateqqinneqassapput aamma ataani allaaserineqartunut inunnut naleqqiullugu allannguinerulluni.

Ukiunik killiliisarnermut atatillugu eqqaaneqarsinnaavoq taaguut “meeraq” pinerluttulerinermut inatsimmut aamma pillaasarnermut inatsimmut atatillugu amerlasuutigut atorneqartarmat inunnut 15-it inorlugit ukiulinnut, taaguulli “inuk” atorneqarnerusarluni 18-it inorlugit ukiulinnut atatillugu. Aallaarniummi eqqaaneqartutut meeqqat pillugit nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissummi – børnekonventionen - artikili 1-imi ersippoq inuk kinaluunniit 18-it inorlugit ukioqartoq meeqqatut isigineqartussaasoq nunat tamalaat akornanni meeqqanut tunngasumik isumaqatigiissummi paasinnineq naapertorlugu. Tamanna naapertorlugu tunngavigalugulu taaguut “meeraq” siunnersuummi atorneqarpoq.

Taamaalilluni siunnersuummi §1, nr. 1-3-mi takuneqarsinnaavoq, tak. pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarummi § 33, imm. 1-3-mi tamanna pillugu malittarisassat, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinut ilaapput pinerluttulerinermi inatsimmik meeqqanulluunniit 18-it inorlugit ukiulinnut kinguaassiutitigut pinerluut pillugu pillaasarnermi inatsimmi malittarisassanik unioqqutitsineq pillugu paasisutissat.

UKA 2019/49-mut atatillugu pisiniarfinni suliffeqarfinnilu allani 15-it inorlugit ukiulinnik meeqqanik atorfinitsitsinnermut naleqqiullugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniarnissaq pillugu apeqqut eqqartorneqarpoq. Apeqqut tassaasimavoq assersuutigalugu pisiniarfiit allallu suliffeqarfiit meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik atorfeqartitsisut, suliaassat isumaginerinut atasumik meeqqanik taakkuninnga toqqaannartumik atassuteqartussanik imaluunniit taakku akornanni sulisussanik inunnik atorfinitsitsinnermut atatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniarnissaanik pisussaaffiliisunik Namminersorlutik Oqartussat malittarisassanik eqquassinissaannut pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarut akornusiinersoq. Taamaattorli siunnersuummi aalajangersakkanik taamatut ittuni ikkussinissaq ajornarsimavoq, tassa atorfinitsitsinnermi pissutsit eqqaaneqartut danskit justitsministeriaqarfiata allannguutissatut isumaliutigisaani pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarummi § 33, imm. 6-imi ilaatinneqassanngimmata.

Assersuutigalugu pisiniarfinni atorfeqartut pinerlussimasunik nalunaarsuiffik naapertorlugu inunnut inuussutissarsionermi suliffinnik misiliisussanik tiguisartunut naleqqiullugu atorfinitsinneqarnerminni meeqqanut aqutsisuullutik suleqataasuullutilluunniit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniarnissaq ajornarmat tamanna ilaatigut pisuni taamatut ittuni pineqanngimmat meeqqat imatut allanit paarineqartussat "isumagisassanngortinneqarneri" pineqannginneranik tunngaveqarpoq. Matumanili pissutsit taamaattut tassaapput nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissutitigullu inatsisit tunngavigalugit atorfimmuq qinnuteqarluni sulisoq, toqqaannartumillu meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik suliaqanngitsumik inersimasunilli ilaqarluni sulisoq. Taamaaqataanik aamma peqatigiiffinni ilaasortanut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniarnissamut pisussaaffik pillugu malittarisassat eqqunneqarnissaannut periarfissaqanngilaq, tassunga ilanngullugit assersuutigalugu timersoqatigiiffiit il.il., naak peqatigiiffik 18-it inorlugit ukiulinnik aamma ilaasorta qaraluartoq. Taamaattorli meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniarneq atuussinnaalluni pineqartoq peqatigiiffimmi atorfinitsinneqarpat, imaluunniit peqatigiiffiup ilaasortat pineqartut meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik sulisussanngortippagit.

Kiisalu UPA 2019/49-imut isumaliutissiisummut innersuussisoqarpoq oqaluuserisap siullermeerneqarneranut atatillugu, apeqquserlugu meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaammik piniartussaannermik pisussaaffik annertusisariaqannginnersoq, ilanngullugillu pisiniarfiit aamma suliffeqarfiit allat meeqqanik sulisoqartartut, aammalu ilanngullugit bus-inik ingerlatitsisartut, taxanik ingerlatitsisartut umiartortullu. Kingullertulli eqqaaneqartumi ataatsimiititaliaq isummerluni imarsiortut eqqarsaatiginerini umiarsuarni ilaasartaatini angallatinilu ilaasartaatini imarsiortut eqqarsaatigineqartut. Tassunga atatillugu apeqqut atorfiit meeqqanut attuumassuteqartutut isumaqarfigineqarnerinik naleqqiullugu aalajangersimasuni nalilersuisoqartussaassaaq.

Taamaattorli isumaliutit eqqaaneqartut toqqaannartumik siunnersuummi ilanngunneqarpata tulluarnersasoq naliliisoqarpoq, tak. siunnersuummi nr. 6 § 3, imm. 2, nr. 5-8-p oqaasertalernissaanik siunnersuutikkut. Tamatuma assigiinnarpaa meeqqanut toqqaannartumik attuumassuteqartunik assartuinnermi ingerlataqarnermut atatillugu assartuisarfinni sulisunik atorfinitsitsinnermi meeqqanik pinerliisimanginnermut uppenarsaatinik pissarsiniartoqartarnissaa. Taamaalilluni assersuutigalugu meeqqanik suliaqartunik taxanik ingerlatsisunut, timmisartuni umiarsuarnilu sulisuni meeqqanik kisimiillutik angalasunik ikiuisunut naleqqiullugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppenarsaatinik pissarsiniartoqartassaaq.

Tamatuma saniatigut siunnersuummi innersuunneqartunut pinerluttulerinnermi inatsimmi malittarisassanut attuumassuteqartunut nutaanik innersuussinernik siunnersuut imaqarpoq. Tamanna 2019-imi naammassineqartumi kinguaassiutitigut atornerluisimasunut pinerluutit pillugit inatsimmi malittarisassat allanngortinnerinut atatillugu isigineqassaaq. Danmarkimi pillaasarnermi inatsimmi kinguaassiutitigut atornerluinnermi pinerluutit pillugit pinerluutulerinnermi malittarisassani allannguutit taakku suut Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartuunerini Inatsisinik atuutsitsinnermut ministereqarfiup allattuiffiliornera tunngavigalugu allannguisoqarpoq, tassungalu Namminersorlutik Oqartussat isummeqquneqarlutik. Allattuiffimmiipput allannguutit amerlanersaat, taamaattorli ilaatigut pillaatissap nalilerniarneqarnera pisoqalinissaanullu piffissaliussanut tunngasut allannguutit ilaatinngit. Namminersorlutik Oqartussat 2016-imi nalunaarput Inatsisinik Atuutitsinnermut ministereqarfiup naliliinera isumaqatigalugu.

Tamanna tunngavigalugu kinguaassiutitigut pinerluutit pillugit pinerluttulerinnermi inatsimmi malittarisassat nalinginnaasumik nutarterneqarput, pingaartumik inatsisikkut nr. 633, 12. juni 2013-imeersukkut Danmarkimi pillaasarnermi inatsimmi naammassineqartumik allannguutit aallaavigineqarlutik. Nutarterinerli inatsisikkut 319, 28. april 2009-mi pilersinneqartoq pillaasarnermi inatsimmi allannguutinik aamma aallaaveqarpoq kinguaassiutitigut atornerluinnermut meeqqat illersorneqarneri pillugit Europami Siunnersuisoqatigiit isumaqatigiissutaannik danskit atortussanngortitsinissaannik siunertaqartoq.

Ilanngullugu aamma danskit justitsministeriaqarfiata tusarniaanermut atatillugu akissutaani iluarsilluni malinnaatitsisoqarpoq innersuussinernik maanna Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 2, imm. 3-mut atatillugu, pillaasarnermut inatsimmi meeqqanik kinguaassiutitsigut meeqqanik atornerluisarnermut atatillugu aalajangersakkanut.

Kiisalu aamma siunnersuummi § 2, imm. 1-imi ersippoq siunnersuut atortuulersinneqassasoq Naalakkersuisut nalunaarummik tamatumunnga atatillugu suliaasumik saqqummiussaqaarnerisigut, atortuussalluni atorfinitsitsinnermut suliffeqaarnernullu atortuulersitsinerup kingornagut pisunut.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu malitsiginnaasai

Aallarniutigalugu erseqqissarneqassaaq meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersaammik pissarsineq akeqanngimmat, tassa meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersaammik immersuisitsinermi akiliuteqartitsisoqanngimmat. Meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersaatit sulisitsisup imaluunniit oqartussat, peqatigiiffiup imaluunniit suliffeqarfiup atorfinitsitsisup allatai paasissutissat pillugit politiit nittartagaanni (<http://politi.gl/bestil-straftest/boerneattest>) elektroniskimik pissarsiarineqarsinnaapput.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik tassunga atatillugu Inatsisunik Atuutitsinermit ministereqarfiimut apeqquteqarsimavoq meeqqanik innarliisimannnginnermut uppersaatit pissarsiarineri pilertornerusumik pissarsiarineqarsinnaannginersut. Naalackersuisoqarfiup saaffiginnissummini assersuutigalugu e-boks aaqqiinerluunniit alla sulinerup sivikinnerulersinnissaanut atorneqarsinnaanerit periarfissaq apeqqutigisimavaa. Taamaaliornikkut oqartussanut, peqatigiiffimmut il.il. atorfinitsitsisumut sulisitsisumulluunniit sukkanerusumik meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersaat utertineqarsinnaalluni. Danskitt Justitsministeriaqarfiata tamatumunnga atatillugu tusarniaanermi akissummini nalunaarpaa Rigspolitiit ilisimatitsisimasut periarfissaasoq digitaliusumik pinerlussimanermut uppersaatip Kalaallit Nunaanni atorneqarsinnaanera, kisiannili politiit nalinginnaasumik meeqqanut tunngasumik uppersaammik Kalaallit Nunaanniit piniarfingineqartartut e-mail imaluunniit allakkat nalinginnaasut atorlugit. Kiisalu aamma Rigspolitiit ilisimatitsipput kalaallit kommuniit meeqqanut uppersaammik qinnuteqaateqarnerminni mail isumannaatsoq atortaraat, meeqqanullu uppersaatinik aamma taamatut tiguisoqarsinnaasoq. Rigspolitiit tamatumani saniatigut ilisimatitsipput kommunit assigiinngitsut meeqqanut uppersaatinik pinernerminni mail isumannaallisagaanngitsut aamma atortaraat. Ilanngunneqarporlu sumiiffinni ataasiakkaani immikkut isumaqatigiissuteqartoq politiinut, Kalaallit Nunaanni politiit aqutugalugit nassiusisarnerit pillugit. Rigspolitiit ilanngullugu ilisimatitsissutigaat minnerpaamik Kalaallit Nunaanni kommune ataaseq e-boks-eqalersimasoq. Ilanngullugulu Rigspolitiit aamma nalunaarutigaat meeqqanut uppersaammik Den Digitale Straftester aqutugalugu suliaqartarnermi piumasaqaataasoq innuttaasoq uppersaammik pineqartoq uppersaammik e-boks aqutugalugu suliaqarissamut akuersisimassasoq.

Aammattaaq pissutsit uku malugeqquneqassapput nalinginnaasumik inatsisitigut tunngaviit naapertorlugit siunnersuut taamaallaat siunnersuutip piffissami atuutilernerata kingorna atorfinitsitsinerit sulisitsinerinullu sunniuteqartussaammat. Tamanna isumaqarpoq siunnersuutip piffissami atuutilerfia sioqqullugu atorfinitsinneqartunut sulilerinneqartunulluunniit innunut tunngatillugu meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut kinguaassiutitigut atorneqluisimaneq pillugu paasissutissanik nutaanik meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersaatinik pissarsiarineqarsinnaasaa piumasaqaataanngitsut.

Siunnersuulli Namminersorlutik Oqartussat ataanni suliffeqarfinnut eqqorneqartunut

naleqqiullugu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu annikinnerusumik kingunegartitsissasoq nalilerneqarpoq, tassani siullermik pineqarlutik akuersinermik pissarsiniarnermi aamma meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik elektroniskimik inniminniinermik immersuinermi piffissamik atuisarnermi sulinermi piffissamik atuneq. Inatsisip pingaernerup atuuttup 2010-mi akuersissutigineranut atatillugu naliliisoqarpoq sulineq taanna inniminniinermut ataatsimut minutsit tallimat missaannik sivisussuseqassasoq. Naatsorsuineranut pineqartunut ilaapput pappiarangorlugit inniminniinermi immersugassap immersornera kingornalu Rigspolitiinut pappiaqqatigut immersukkamik nassiussineq. Tassunga atatillugu naliliineq tassaavoq maannakkut elektroniskimik suleriaaseq atorlugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniarneq uppersaammut ataatsimut minutsit tallimat sinnissanngikkaat. Siunnersuutip aamma kingunerisaanik Inatsisartut inatsisaat atuuttoq assigalugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatiit tigunegartinnagit atorfinitsitsineq imaluunniit sulisitsineq piviusumik aallartinneqarsinnaanngitsoq. Tassunga atatillugu akissut nalinginnaasumik sapaatit akunnerisa sisamat iluanni tigunegarsinnaasoq naatsorsuutigineqarpoq, tamanna Kalaallit Nunaanni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatiit pissarsiarineri pillugit politiit nittartagaanni paasissutissanik allaaveqarluni.

Tamatuma nanginnerani oqaatigineqassaaq aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai suliffeqarfinni, immikkoortortani, il.il. maannakkut sulisunut attuissanngimmata. Tamatumunnga pissutaavoq siunnersuummi taamaallaat pineqarmata nutaamik atorfinitsitsinerit, tak. tamanna pillugu qulaani allaasimasut, maannakkut Inatsisartut inatsisaat atuuttoq malillugu nutaanik atorfinitsitsineranut atatillugu maannakkut sulisuni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniartoqareersimammata. Tamatuma kingunerisaanik siunnersuutip meeqqat atuarfii, meeqquviit, sunngiffimmi neqeroorutit il.il. attussanngilai, tassa taakku meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik suliaqarnertik pissutigalugu malittarisassat atuuttut malillugit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsereersimammata. Ukiut 15-inut taarsiullugu meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut kinguaassiutitigut atornerluisimaneq pillugu paasissutissanik imaqartunik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik siunissami pissarsiniarneq nammineq aningaasartuuteqarnerunermik kingunegassanngilaq.

Tamanna tunuliaqutaralugu aningaasartuuteqarneq taamaallaat suliffeqarfinnut ullumikkut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumut ilaannigitsunut tunngasuvoq. Pisortat eqqarsaatigalugit siunnersuut taamaattumik siullermi qitiusumik ilinniartinnut ilinniarnertuunngorniartinnullu attuissaaq, suliffeqarfinni taakkunani meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsereertoqarsimanngippat, suliffeqarfimmi qaqutigooortumik 15-it inorlugit ukiulinnik meeraqarsimaneq pissutigalugu.

Qitiusumik ilinniartit assersuutigalugu Peqqissaanermik Ilinniartit 27-t missaannik atorfinitsitsissimasoq aamma ukiumut 20 %-imik sulisutitigut kaaviiartitsisoq tamatuma

kingunerissavaa ukiukkaartumik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik arfinillit inorlugit (5,4) pissarsiniartassasoq. Tamanna taamaalilluni ukiumut ataatsimut nalunaaquttap akunnerata affangajaanik sivisussuseqartussaassaaq.

Perorsaasunnorniat Ilinniarfiannut 57-it missaannik atorfeqartitsisumut naleqqiullugu naatsorsueriaaseq taanna malillugu ukiumut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatit aqqanillit (11,4) pissarsiariniarneqartussaassapput, tassa ukiumut nalunaaquttap akunnera ataaseq inulaarlugu (minutsit 57-it). KTI-mut 173-it missaannik sulisoqartumut allaat naleqqiullugu eqqaaneqartariaqartunik aningaasartuutit pineqanngillat, tassa ukiumut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatit 34,6-it pissarsiariniarnissaat naatsorsuutigineqarmat, tamannalu ukiumut nalunaaquttap akunnerinik pingasunit ikinnerusunik annertussuseqassalluni. Assersuutigalugu 350 kr.-inik akunnermusiaqarneq aallaavigalugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatit pissarsiariniarnerinut akissarsiatigut aningaasartuutit ukiumut 1.000 kr.-it missaaniissapput taanna sulisoqarnikkut ilinniartinnit anginersaalluni. Aammattaaq eqqaaneqarsinnaavoq assersuutigalugu CAK 70-it missaannik sulisoqarpoq, ukiumut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatit 14-it missaaniittut pissarsiarinissaannik pisariaqartitsinissaa naatsorsuutigineqarpoq sulinermit piffissaq 70 minutsit missaaniilluni. Ilanngullugu GU-Nuuk eqqaaneqarsinnaavoq 69-it missaannik sulisoqartoq ukiumut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik 14-it missaannik pissarsiniartussat naatsorsuutigineqartoq, tassa ukiumut sulinermit piffissaq akunneq ataaseq minutsillu qulit missaaniillutik, Imarsiornermut Ilinniarfillu 25-t missaannik sulisoqartoq naatsorsuutigineqarluni ukiumut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiarnermit ukiumut 25 minutsit atorfeqartassasut naatsorsuutigineqarluni.

Taakku saniatigut siunnersuummut aamma Ilinniartut ineqarfiinut ataatsimut allaffik (KAF), Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ataani immikkoortortaq ilaavoq. KAF 20-t missaannik sulisoqartoq naatsorsuutigineqarpoq ukiumut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatit sisamat missaannik pissarsiniartussaassasoq, tassa ukiumut piffissaq suliffusoq minutsit 20-t missaaniissalluni.

Assersuutit eqqaaneqartut tunngavigalugit naliliisoqarpoq siunnersuut pisortanut eqqaaneqarsinnaasunik aningaasaqarnikkut imaluunniit allaffissornikkut kinguneqartitsinaviangitsoq.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu malitsigisinnaasai

Siunnersuut inuussutissarsiortunut aningaasartuutinik kinguneqartussaannngilaq, assersuutigalugu suliffeqarfiit sulisuminnut meeqqanik paaqqinnittarnermik aaqqissuussisimasut, taakkua maanna Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut ilaareermata.

Tamatuma nanginnerani oqaatigineqassaaq peqatigiiffiit, suliffeqarfiit suliniaqatigiiffiilli il.il., innuttaasunut inatsisitigut tunngavinnik tunngaveqartut aamma meeqqanik 18-it inorlugit sulisitsiffiusunik ingerlataminnut atasumik aamma Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut ilaareermata, peqatigiiffik, suliffeqarfik imaluunniit suliniaqatigiiffik pineqartoq meeqqanik 15-it aamma 17-it akornanni ukiulinnik taamaallaat suliaqanngippat aamma 15-it inorlugit meeqqamik ataatsimilluunniit suliaqanngippat.

Innuttaasunut højskolit marluk imminut pigisutut suliffeqarfiunertik pissutigalugu innuttaasunut inatsisinik tunngaveqartut siunnersuummut ilaasussaammata. Innuttaasunut højskolit tamarmik immikkut 11-12-inik sulisoqarput ukiumullu 20 %-imik sulisut kaaviiartitsisarmata tamatuma kingunerissavaa nutaamik atorfinitsitsinernut atatillugu innuttaasunut højskolit katillugit ukiumut meeqqanik pinerliisimanngininnermut uppersaatinik sisamanik-tallimanilluunniit pissarsiniartartussaassapput. Pissarsiniarnerit ataasiakkaat sulinermi sivisunerpaamik minutsinik tallimanik sivisussuseqartarmata eqqaaneqartariaqartunik aningaasaqarnikkut allaffissornikkulluunniit kinguneqartitsisoqassanngilaq.

Taamaaqataanik immikkut meeqqanut attuumassuteqartunut suliassaqartuni assartuinnermik ingerlataqarfiit iluini suliffeqarfinnut tunngasoq siunnersuummi nr. 6 eqqarsaatigalugu taamaattoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Aningaasartuutit immikkoortoq 3-mi taaneqartunut aningaasartuutitut tunngassapput, tassalu piffissamut sulinermit tunngasut. Inuussutissarsiortunut aningaasartuutit taamaalilluni naatsorsuutigineqarpoq annikitsuaraassasut. Tassunga ilanngutissaaq eqqaaneqartutut taamatut suliffeqarfinnut, peqatigiiffinnut il.il. Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut naleqqiullugu sulisut pillugit meeqqanik pinerliisimanngininnermut uppersaatinik pissarsiniartoqartareerpoq. Kiisalu ilanngunneqarsinnaalluni inuussutissarsiordermik ingerlataqartut suliffeqarfiit, siunnersuummi nr. 6-imi eqqaaneqartutut iluseqartut meeqqanik suliaqartut ikittuararsuummata.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut malitsiginnaasai

Inatsisissatut siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu kinguneqassanngilaq. Siunnersuulli innuttaasut peqqissuunerannut kinguneqartitsinissaa naatsorsuutigineqarpoq, siunnersuut meeqqanut atornerluisartut ikilisinnerinut iluaqutaassappat.

6. Innuttaasunut kingunerisassat

Siunnersuut meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut annertunerusumik toqqissisimanermik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

7. Siunnersuutip kingunerisinnaasai pingaarnerit allat

Inatsisissatut siunnersuut allatigut pingaarutilinnik kinguneqassanngilaq.

8. Pisortanik aamma kattuffinnik il.il. tusarniaaneq

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 13. april 2022-mit 11. maj 2022-mut tusarniaassutigineqarsimavoq. Tusarniaarneq pillugu oqaaseqaatinut ilanngussaq 2-mi innersuussisoqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Aalajangersakkap qularnaassavaa siunissami meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniartoqartassasoq atorfinnut aamma suliffinnut attuumassuteqarfiusunut meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnut attaveqartarnernik ilaqartunut. Ilutigisaanik aalajangersakkakut ersersinneqarpoq naatsorsuutigineqartoq pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuiffik pillugu kaajallaasitaq allanngortinneqassasoq, tamannalu kinguneqassalluni meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaatit siunissami paasisutissanik imaqartalissasut meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut kinguaassiuutitsigut innarliisoqarsimaneranut tunngasunik.

Nr. 2-mut

Aalajangersagaq siullertut innersuussivoq pinerluttulerinermut inatsimmi § 77, imm. 1, nr. 3-mut, §§ 70-82-imut aamma § 85-imut. Aalajangersakkani taakkunani ataatsimut assigiissutaavoq taakkua pinerluutaasimasup imaanut tunngasuuneri, aamma pinerliivigineqarsimasup 12-it inorlugit, 15-it inorlugit imaluunniit 18-it inorlugit ukioqartuunera.

Pinerluttulerinermut inatsimmi § 77, imm. 1, nr. 3-mi pineqarpoq atoqateqarsimaneq (kujanneq) 12-it inorlugit ukiulimmik meeqqamik, tamannalu pinngitsaaliilluni atoqateqarnertut naatsorsuunneqartarpoq.

Pinerluttulerinernut inatsimmi § 79-imi pineqarpoq atoqateqarsimaneq imaluunniit allatigut kinguaassiuutitsigut kannguttaatsuliorsimaneq meeqqanut 12-it sinnerlugit ukiulimmut, kisiannili 15-it inorlugit ukiulimmut.

Pinerluttulerinermut inatsimmi § 80, imm. 1-imi pineqarpoq ileqqussaanningsuliortitsineq tavatsitsinikkut atoqatigiinnermik kinguneqartumik imaluunniit allatigut kinguaassiuutitsigut kannguttaatsuliornermik kinguneqartumik inummumut 18-it inorlugit ukiulimmut atatillugu, peqqarniitsumik atornerluinikkut inummik paasisassamik ukiumigut misilittakkamigullu qulangerlugu inissisimaffigisamik.

Pinerluttulerinermut inatsimmi § 80, imm. 2-mi pineqarpoq atoqateqarsimaneq imaluunniit allatigut kinguaassiuutitsigut atornerluineq meerarsiamik, meeqqamik paarsarisamik imaluunniit atuartitamik il.il., 18-it inorlugit ukiulimmik.

Pinerluttulerinermut inatsimmi § 81-imi pineqarpoq atoqateqarsimaneq imaluunniit allatigut kinguaassiuutitsigut atornerluineq akilerlugu inummik 18-it inorlugit ukiulimmik, kiisalu tamatumunnga peqataasimaneq.

Pinerluttulerinermut inatsimmi § 82-imi pineqarpoq isiginnaartuuneq imaluunniit peqataaneq inuup 18-it inorlugit ukiullip kinguaassiuutitsigut atuisunik isiginnaarnerani.

Pinerluttulerinermut inatsimmi § 85-imi pineqarput meeqqanik kinguaassiuutitsigut atornerlunneqartunut tunngasut.

Aalajangersagaq tulliuuttumik innersuussivoq pinerluttulerinermut inatsimmi § 74-imut, § 77, imm. 1, nr. 1-imut aamma 2-mut, § 77, imm. 2-mut, § 78, § 83, imm. 2-mut, aamma § 84, imm. 1-imut. Pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuiffiup paasiniaasarnermut immikkoortuaneersut paasissutissat aalajangersakkanut pineqartunut tunngasut taamaattoq taamaallaat meeqqannik pinerliisimannginermut uppersaasami ilaatinneqartarput pinerluffigineqarsimasoq 18-it inorlugit ukioqarsimappat.

Pinerluttulerinermut inatsimmi § 74-imi pineqarpoq atoqateqarneq imaluunniit allatigut kinguaassiuutitsigut atornerluineq ilaqtamam qanittarisamik imaluunniit qatanngutigisamik (ilaqtatut qanigilluinnakkamik atoqateqarneq).

Pinerluttulerinermut inatsimmi § 77, imm. 1, nr. 1 aamma 2, atoqatigiinnermut allatigulluunniit kinguaassiuutitsigut atornerluinermut tunngasuvoq annersaanikkut qunusaarinikkulluunniit pilersinneqartumik (pinngitsaaliilluni atoqateqarneq) imaluunniit allatigut pinngitsaaliineq. Kiisalu atoqateqarneq imaluunniit allatigut kinguaassiuutitsigut atornerluineq inummik iliuutsinut illuatungiliisinnaanngitsumut.

Pinerluttulerinermut inatsimmi § 77, imm. 2-mi pineqarput atoqateqarneq imaluunniit allatigut pinngitsaaliineq.

Pinerluttulerinernut inatsimmi § 78, imm. 1-2-mi pineqarput atoqatigiinneq imaluunniit allatigut kinguaassiuutitsigut pinngitsaaliineq inummik tarnikkut nappaateqartumik imaluunniit tarnikkut kinguarsimasumik, imaluunniit inummik suliffimmut atatillugu, aningaasaqarnermut atatillugu imaluunniit katsorsaarnermut atatillugu paarsinermulluunniit atatillugu ikiugarisamik kannaguttaatsuliorfiginnineq.

Pinerluttulerinermut inatsimmi § 78, imm. 3-mi pineqarput siullertut pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfimmi sulisut atoqateqartut sullitaminnik oqartussaaffigisaminnik. Aalajangersakkamilu aamma pineqarput politiini sulisut kiffaangissusiagaasimasunik isumagisaminnik atoqateqartut imaluunniit allatigut kinguaassiuutitsigut atornerluisut. Kiisalu aalajangersagaq aamma atuuppoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut (kiisalu inunnut nakkutiginnittuusunut) imaluunniit meeqqanut inuusuttuaqqanullu ulloq unnuarlu

angerlarsimaffinni sulisunut, tarnip pissusaasut tunngasunik sullissivittut immikkoortortanut, annertuunik innarluutilinnut ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni sulisunut imaluunniit assigisaannik ingerlatsivinni sulisuusunut atoqateqartunut imaluunniit allatigut kinguaassiuutitsigut atornerluisunut najugaqartunik.

Innersuussinermi 83, imm. 2-mut pineqarpoq kaammattuineq imaluunniit ikiuunneq inuup 21-it inorlugit ukiullip akissarsiutigalugu atoqateqartarnissaanut.

Pinerluttulerinermi inatsimmi § 84, imm. 1-imi pineqarpoq kannguttaalliorfiginninneq.

Nr. 3-mut

Aalajangersagaq taamalu aalajangersakkat innersuussisut issuaanerupput oqaasertaliussassatut siunnersuutigineqartumik § 33, imm. 2-p oqaasertalernissaanut pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuiffimmut atatillugu nalunaarutip allannguutissaanut atasumik.

Aalajangersagaq peqquteqarpoq pinerluttulerinermut inatsimmi 2018-imeersumi allannguutininik, 1. april 2019-imi atortuulersunik. Pinerluttulerinermut inatsimmi aalajangersakkanut ataasiakkaanut sammisunik innersuussisoqassaaq siunnersuummi § 1, imm. 2-mut nassuiaatinut. Tamatumunngali atatillugu oqaatigineqassaaq pinerluttulerinermut inatsimmi § 82 ullumikkut pornumut tunngasunik iliuitsinut sammisuummat.

Aalajangersakkamili aalajangiunneqartut pinerluttulerinermut inatsimmik allannguneq sioqqulluguli pisuupput, taamalu §§ 77-81-imi aalajangersakkat assigisaanik atortinneqarlutik inunnut suiassuseqatiminnik atoqateqarsimasunut..

Nr. 4-mut

Aalajangersagaq ikkunneqarpoq siunnerfigalugu ataatsimut isigisunik malinnaatitsinissaaq pineqaatissiissuteqartarnermut inatsimmisulli innersuussinikkut, siunnersuummi nr. 1-imi qanoq iliuuseqartoqarnera pillugu, pinerluttulerinermut inatsimmut innersuussisunik.

Matumani pineqarput ataatsimut isigisunik malinnaatitsinerit meeqqanik kinguaassiuutitsigut kannguttaalliorfiginnittoqartarneranut atatillugu, danskit pinerluttunik nalunaarsuisarnermut nalunaarutaanni § 32-ip assigisaanik meeqqanik kannguttaatsuliorfiginnittoqartarneranut tunngasuni.

Kiisalu ilanngullugu oqaatigineqassaaq pillaasarnermut inatsimmi § 223 ataatsimut isigaluni pinerluttulerinermut inatsisip § 80-at assigimmagu, malinnaatitsisumik siunnersuummi nr. 2-tut ilanngunneqartoq.

Pillaasarnermut inatsimmi § 223, imm. 1-imi pineqarput kinguaassiuutitsigut atornerluinerit inunnik 18-it inorlugit ukiulinnik atoqateqarnikkut pisartut, atornerluisuusup meerarsiarisaanik imaluunniit paarsaanik imaluunniit tatigisaalluni atuartitaanik perorsagaanilluunniit. Aalajangersakkami imm. 2-mi pineqarpoq inummik 18-it inorlugit ukiulimmik kannguttaatsuliorluni tavatsitsineq atoqateqarnermik kinguneqartoq,

ukioqqortuneruneq misilittagaqarnerunerlu aallaavigalugit pisoq. Aalajangersakkap tunngaviusumik pinerluttulerinermut inatsimmi § 80, imm. 1-ip assigaa.

Nr. 5-imut

Tassani pineqarput pisut kingunerisaannik allanngineq, tassa siunnersuummi nr, 3-p qulaaniittup kingunerisaanik § 2-mi immikkoortup nutaap ikkunneqarnera, § 2, imm. 5, oqaaseqatigiinnut siullernut innersuussineq. Tamanna isumaqarpoq § 2, imm. 5, oqaaseqatigiinni siullerni akuersinissaq pillugu piumasaqaat tamatuma kingorna paasissutissat ilaatinneqalersut, § 2, imm. 1-4-mi allanneqarsimasut aalajangersakkanut tunngasut.

Imm. 1–4, tak. § 3, meeqqanik pinerliisimanngininnermut uppersarsaat aatsaat piniarneqarsinnaavoq paasissutissani pineqartup allakkatigut akuersineratigut.

Nr. 6-imut

Aalajangersakkap inuit pineqartut sulisitsisullu pineqartut Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 3, imm. 2-mi meeqqanik pinerliisimanngininnermut uppersarsaatit pissarsiarinissaannut pisussaaffilerneqartut amerlivai. Suliffeqarfiit ilanngunneqarneri inuit pineqartut amerlinerini nalinginnaasumik aalajangersakkami nr. 5-8 naapertorlugu suliffeqarfinni atorfeqartuunerinut imaluunniit suliaqartinnerinut atatillugu isigineqassaaq.

§ 3, imm. 2 tamarmi taamaalillunilu aamma inuit pineqartut ilanngunneqartut Inatsisartut inatsisaanni § 1-imut ataqatigiissinneqassapput. Meeqqanik pinerliisimanngininnermut uppersarsaatit pissarsiarinissaannut pisussaaffik taamaattumik atuutilissaaq inuit pineqartut meeqqanut toqqaannartumik atassuteqarpata, imaluunniit suliassamik isumaginninnermut atatumik meeqqat 18-it inorlugit akornanniittarpata peqatigisaanillu nr. 1-8-mi peqatigiiffiit suliffeqarfiilluunniit arlaanni ataatsimi atorfeqarpata sulisinneqarpataluunniit.

Nr. 5-8-p ilanngunneqarnerinut naleqqiullugu oqaatigineqassaaq meeqqanik pinerliisimanngininnermut uppersarsaatinik pissarsinnermut piumasarineqarmat aalajangersakkani immikkut pissutsit allanneqarsimasut naammassineqarsimassammata. Tamatuma assingaa nalinginnaasumik innuttaasunik bussinik angallassinermi bussinik ingerlatsisut meeqqanik pinerliisimanngininnermut uppersarsaatit pillugit piumasaqaammut imaaliallaanaq ilaanngitsut, naak meeqqat innuttaasunik bussinik angallassinermi aamma angallanneqaraluartut. Akerlianilli pissuseq allaanerulissaaq assersuutigalugu meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik bussertitsisarfik immikkut isumaqatigiissuteqarsimappat. Taamaaqataanik taxanik ingerlatsisartunut pissutsit atuullutik. Nr. 6-imut taamaattumik taxanik ingerlatsisartut 18-it inorlugit ukiulinnik meeqqanik angallassisarpata assersuutigalugu kommuniq, suliffeqarfiup peqatigiiffiilluunniit akiligaanik.

Aamma timmisartuni saqisunut naleqqiullugu, tak. aalajangersakkami nr. 6, naatsorsuutigineqarpoq meeqqanut immikkut attuumassuteqartumik aaqqissuussineq, assersuutigalugu 18-it inorlugit ukiulinnik ingiaqateqanngitsunik ilitsersuussineq. Soorlu

bussinik taxanillu ingerlatsisartunut taamaattoq aalajangersakkamut nalinginnaasumik timmisartumi saqisut imaluunniit umiarsuarmi inuttat ilaassanngillat. Taamaattumik pissutsini taakkunani meeqqanut tunngasunik immikkut suliaqarnermut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatiq sooq pissarsiarineqarnissaa tulluartuunersoq aalajangersimasumik naliliiffigineqassaaq.

§ 2-mut

Aalajangersakkap nalunaarpaa siunnersuutip atuutilerfissaa. Aalajangersagaq oqaasertalersorneqarpoq danskit justitsministeeriaqarfiata tusarniaanermut akissutaa tunngavigalugu, tassani inassutigineqarmat Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut aalajangersaassasut Inatsisip qaqugukkut atortuulernissaanik. Taamatut tusarniaanermut akissuteqartoqarpoq pissutigalugit suliat ingerlanneqartut allaffissornikkut meeqqanut atatillugu uppersaatiq assigiinngitsut Naalagaaffeqatigiinnermi atortinneqalertussat suliarineqarnerat tunngavigalugu, naatsorsuutigineqarlunilu 2022-p naanerani, imaluunniit 2023-p aallartinneqarnerani taakkua naammassineqarnissaaq. Taamaattumillu Naalakkersuisut naatsorsuutigaat atortuulersitsinissaaq pillugu nalunaarusiassaaq 2023-p aallartisimaleranerani atortuulersinneqarumaartoq.

Siunnersuut siunissami atuuttussatut siunertaqarmat, siunnersuutip atuuffiata annertusinera, inunnik meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut toqqaannanngikkaluamik attaveqartartunik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaateqartitsisarnermut ilaalersitsisoq, taamaallaat inunnut inatsisissatut siunnersuutip atuuttuulerfiata kingornagut atorfinitsinneqartunut sulilersinneqartunulluunniit atuutissaaq. Tassunga atatillugu nassuiaatini nalinginnaasuni tamatumunnga tunuliaqutaasumut innersuussisoqarpoq.

Aalajangersakkap imm. 2-anilu ilanngullugu ersippoq aamma meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piniartoqartartussaasoq inunnut 15-it sinnerlugit ukiulinnut tamanut, atortuulernerata kingornagut assersuutigalugu angajoqqaarsiaminnut isertertunut, 18-it inorlugit ukiulinnik paarsaqartunut, naak paaqqinnineq atortuulersitsineq sioqqullugu aallartissimagaluartoq.

Aalajangersakkap imm 3-ani ilaapput suliffeqarfiit siunnersuutip atortuulersinneqarnerani ilanngikkaluartut, suliffeqarfiit piffissami tassani meeqqanik angalaqateqanngitsunik angallassisanngimmata, ingerlatsineq taanna aatsaat kingusinnerusukkut aallartinneqarsimammat. Pisuni taamaattuni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piniartoqartussaavoq sulisunut pisariaqartitsiviusunut, naak taakku atortuulersitsineq sioqqulluguli atorfeqarsimagaluartut.

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertaliussat atuuttut</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
	§ 1 Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piunasaqaateqartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8, 19. maj 2010-meersumi, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 7, 3. juni 2015-imi allanngortinneqartumi imatut allannguisoqarpoq:
	1 § 1-imi, § 2, imm. 1-2-mi aamma § 3, imm. 1-imi aamma 4-mi allanngortinneqassapput ”15-inik ukiulik” imaalillugu ”18-init ataallugit ukiulik”.
Paasissutissat uppersaatatit ilusilerlugit ingerlateqqinneqassapput, tassaallutik Pinerluuteqarsimasunik Nalunaarsuiffiup paasiniaasimanermik immikkoortuanit paasissutissat, aalajangiisimanermut immikkoortumi allaqqasut allaqqanikuusunilluunniit, tassaallutillu pinerluttulerinermik inatsimmi § 79-imi, § 79, tak. § 82, aamma § 85-imi unioqutitsinerit kiisalu § 74-imi aamma 84-imi unioqutitsinerit, meeqqamut 15-it inorlugit ukiulimmut ukiulimmut iliuuserineqarsimasut	2. § 2, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaat ima oqaasertalerneqarput: "Paasissutissat uppersaatatit ilusilerlugit ingerlateqqinneqassapput, tassaallutik Pinerluuteqarsimasunik Qitiusumik Nalunaarsuiffiup paasiniaasarnermik immikkoortuanit paasissutissat, aalajangiinermut immikkoortumi allaqqasut allaqqanikuusunilluunniit, tassaallutillu pinerluttulerinermik inatsimmi § 77, imm. 1, nr. 3-mik, §§ 79-82-imi, aamma § 85-imi unioqutitsinerit aamma § 74-ip, § 77, imm. 1, nr. 1-ip aamma 2-p. § 77, imm. 2-p, § 78-ip, § 83, imm. 2-p aamma 84, imm. 1-ip unioqutitsinerit, meeqqamut 18-it inorlugit ukiulimmut iliuuserineqarsimasut."
	3. § 2-mi imm. 1-ip kingorna immikkoortutut nutaatut ilanngunneqassaaq: " Imm. 2. Imm. 1-imi eqqaaneqartumut uppersaammut aamma ilaapput ulloq 1. april 2019 sioqqullugu aalajangiinerit pillugit paasiniaasarnermik immikkoortortamiit paasissutissat, aalajangiinermut immikkoortumi allaqqasut

	<p>allaqqanikuusunilluunniit, pinerluttulerinermilu inatsimmi §§ 79-81-imi, aamma tak. § 82 aamma § 85, kiisalu pinerluuteqarneq meeqqamut 18-it inorlugit ukiulimmut pisimappat pinerluttulerinermut inatsimmi § 74, §§ 77-78, tamatumani aamma tak. § 82 aamma pinerluttulerinermut inatsimmi § 83, imm. 2 aamma § 84 imm. 1.”</p> <p>Tamatuma kingorna imm. 2-5 imm. 3-6-ingussapput.”</p>
<p><i>Imm. 3.</i> Nalunaarsukkat assilinerannut imm. 1-imi pineqartumut aamma ilaassapput Pinerluuteqarsimasunik Nalunaarsuiffiup paasiniaasimanermut immikkoortuanit paasissutissat aalajangiinernut nalunaarsuiffiup aalajangiisimanermut immikkoortuanut allaqqasunik allaqqanikuusunilluunniit nalunaarsugaasut, pillaaasarnermut inatsimmi § 222-mik, § 222, tak. §§ 224 aamma 225, aamma § 235 unioqquutitsisimanernut tunngasut aamma §§ 210 aamma 232-mik unioqquutitsisimanernut tunngasut, tamatumani meeraq 15-it inorlugit ukiulik pinerlineqarsimappat.</p>	<p>4. § 2, imm. 3, immikkoortoq 4-nngorpoq, imatut oqaasertalerneqarluni: imm. 4. Uppernarsaat imm. 1-imi eqqaaneqartoq taamaasilluni ilaqarpoq paasissutissanik Pinerluuteqarsimasunut nalunaarsuiffimmi paasiniaasarnermut immikkoortortami pinerluuteqarsimanerup misissuiffigineqarsimaneraneersunik, pillaaasarnermut inatsimmi § 216, imm. 2-mik, § 222, aamma § 223-imeersunik, tamatumani aamma aalajangersakkat eqqaaneqartut tak. §§ 225 aamma § 235, kiisalu unioqquutitsinerit §§ 210 aamma 232- imik, pissutsit meeqqamut 18-it inorlugit ukiulimmut tunngasuusimappata. Uppernarsaammi ilanngullugit pineqarput paasissutissat pinerlussimanermik misissuisimanermeersut aalajangiinernut 1. juli 2013 sioqqullugu pisimasunut tunngatillugu, aalajangiinermi ilaasimasunut imaluunniit ilaasunut, aamma pillaaasarnermut inatsimmi atuuttuusimasumi § 222, aamma tak. § 224 aamma § 225 aamma § 235, kiisalu §§ 210 aamma 232- mik unioqquutitsisimanernik, pissutsit pineqartut meeqqamut 18-it inorlugit ukiulimmut iliuserineqarsimappata.</p>
<p><i>Imm. 4.</i> imm. 1-3 tak. § 3, Meeqqanik pinerliisimanngininnermut uppernarsaatinik aatsaat piniarneqarsinnaavoq paasissutissanik</p>	<p>5. § 2, imm. 4-mi oqaaseqatigiit siullit imm. 5-inngortussami, oqaaseqatigiit siullerni allanngortinneqarput “imm. 1-3”-mit</p>

pineqartup allakkatigut akuersineratigut.	“imm.1-4-nngorlugit”.
<p><i>Imm. 2.</i> Aammattaaq peqatigiiffiit il.il. makku meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piniartussaataapput, tak. § 2, inunnu pisortaarfimmu, peqatigiiffimmu il.il. attuumassuteqalersunuu atatuilluu, meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik sungiusaasutuu, ilitsersuisuu, holdlederituu, aqutsisutuu, ikiortituu, ilinniartitsisutuu atuartitsisutulluunniit ingerlatsisussanuu, taakkununnga ilanngullugit ikiortit, taartaasuu, kingoraartaasuu aamma ilinniartuu sungiusarluuu sulisuu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Timersoqatigiiffiit, Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiiffiit Kattuffiannuu ilaasortaasuu. 2) Timigissartarfiit. 3) Nipilersornermik qitinnermillu ilinniartarfiit. 4) Spejderit. 	<p>6. § 3, imm. 2 imatuu oqaasertalerneqassaaq: Imm. 2. Aammattaaq peqatigiiffiit, suliffeqarfiit il.il. uku meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniarnissamuu pissusaaffeqarpuu, tak. § 2 inunnu peqatigiiffimmu, suliffeqarfimmu il.il. sungiusaasutuu, ilitsersuisutuu, iligiinnuu aqutsisutuu, aqutsisutuu atassuteqartuu, bussinik ingerlatsisartuu, taxanik ingerlatsisartuu, timmisartumi saqisuu umiarsuarnilu ilaasartaatini inuttat, ikiortit, ilinniartitsisuu, tassunnga ilanngullugit assistentit, taartaasuu ilinniartullu suliffimmik misiliisuu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Timersoqatigiiffiit, Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiiffiit Kattuffiannuu ilaasortaasuu. 2) Timigissartarfiit. 3) Nipilersornermik qitinnermillu ilinniartarfiit. 4) Spejderit. 5) Bussimik ingerlatsisarfiit, meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik allanik ilaqaratik angallassisartuu, allanuu ammasuunngitsunuk atuarfiit, ingerlatsiviit allallu isumaqatigiissuteqarfigalugit angallassisartuu. 6) Taxanik ingerlatsisarfiit allanuu ammasuunngitsunuk taxanik angallassisartuu meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik allanik ilaqanngitsunuk angallassisartuu. 7) Timmisartortitseqatigiiffiit angalanerup nalaani meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik allanik ilaqaratik angalasunuk ilitsersuinermik neqerooruteqartuu. 8) Umiarsuaatileqatigiiffiit inunnu ilaasartaatit angalanerup nalaani meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik allanik ilaqaratik angalasunuk ilitsersuinermik neqerooruteqartuu.”
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartuu inatsisaat atortuulissaaq Naalakkersuisuu tamanna pilluu</p>

	<p>nalunaarummik suliaqarnerisigut, atortuussallunilu atorfeqarnermut suliffeqarnermullu atatillugu isumaqatigiissutaasunut, imaluunniit paarsisuunermik aaqqissuussinernut nalunaarutip atortuulerneraniit.</p> <p>Imm. 2. Paarsisuunermik aaqqissuussinernit Inatsisartut inatsisaata atortuulernera sioqqullugu pilersinneqarsimasut § 1, nr .1 tunngavigalugu atortuussapput inunnut inoqutigiinni ilaalersimasunnut Inatsisartut inatsisaata atortuulersinneqarneraniit.</p> <p>Imm. 3. Suliffeqarfiit, meeqqanik allanik ilaqaratik angalasunik angallassisut, tak. § 3, imm. 2, nr. 5-8 atortuulersitsinerup kingornagut Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat naapertorlugit meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik angallassisut ilanngunneqassapput.</p>
--	---

Ilanngussaq 2

Tusarniaanermut allakkiaq

Siunnersuut piffissami 13. april 2022-miit 11. maj 2022-mut ukununnga tusarniaassutigineqarpoq:

Justitsministeeriaqarfik
 Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia
 Sulisitsisut (GE)
 SIK
 Kommune Kujalleq
 Kommuneqarfik Sermersooq
 Qeqqata Kommunia
 Avannaata Kommunia
 Kommune Qeqertalik
 Nuuk Internationale Friskole
 NUSUKA
 IMAK
 AK
 Nanu Børn
 MIBB Meeqqat Inuunerissut

MIPI - Meeqqat Inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfik
Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Nunatsinni Siunnersuisoqatigiit
Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit institutti
Knud Rasmussenip Højskolia
Sulisartut Højskoliat
NPK
Avannaani Ilinniarnertuunngorniarfik
Qeqqani Ilinniarnertuunngorniarfik
Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik (KTI)
Campus Kujalleq
INUILI
Imarsiornermik Qitiusumik Ilinniarfik
NI-Nuuk
Peqqissaanermik Ilinniarfik
Qitiusumik Ilinniarfiit ataatsimut siunnersuisoqatigiivi
Iisimatusarfik
Perorsaanermik Ilinniarfik
Savaatinngorniarfimmi ilinniarfik
Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik
Isiginnaartitsisunngorniarfik
ILI ILI
Avalak
ASG
Nuna Tamakkerlugu Ilitsersuisarfik
MIO
Inuit Innarluutillit Illersuisuat
Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat (GIF)
Mælkebøttecenteri
Red Barnet
Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat
Kalaallit Røde Korsiat
Nunatta Atuagaateqarfia
Biskopip Allaffia
Provsteqarfik Avannaa
Provsteqarfik Qeqqa, Tunu Qaanaarlu
Provsteqarfik Kujataa
Kalaallit Nunaanni ilagiit nammineertut
Bahai
Jehovap nalunaajaasui
Jesusip Najaarai
Katuullit Oqaluffiat

Apustuulit Oqaluffiat
NAPA
Silamiut
Katuaq
Taseralik
Kalaallit Nunaanni Spejderit

Tusarniaanerup naammassereernerani tusarniaavigineqartunit ukuninnga akissutit tiguneqarput:

GE, SIK, NIISIP, Campus Kujallermi takornarialerinemik immikkoortorta, IMAK, Meeqqat Illersuisuat (MIO), Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Biskopeqarfik, Avannaata, Qeqqata aamma Kujataata Provttii.

Tamatumunnga atatillugu malugineqarsinnaavoq siunnersuut iluarisimaarneqarlunilu tapersersorneqartoq.

IMAK, GE aamma Niisip siunnersuummut immikkut isummersuuteqanngillat, Niisip siunnersuummik tapersersuinera eqqaassanngikkaanni, Sulisitsisullu siunnersuummut oqaaseqaatini allannerliukkanik maanna iluarsineqareersunik uparuaallutik.

MIO FN-imi Meeqqat Pisinnaatitaaffiinut innersuussinerup saniatigut nalunaarpoq siunnersuut sukaterinerusoq aammalu meeqqanut inuusuttuaqqanullu pissutsinik isumannaallisaanerulluni. Ilutigisaanik MIO nalunaarpoq sukaterinerit peqataassasut meeqqanik inuusuttuaqqanillu atonerluisarnernik pinaveersaartitsinermut, isumannaatsumillu angalaarsinnaasarneq qularnaarneqassasoq. SIK-p aamma siunnersuut taperserpaa, SIK-p isumaa naapertorlugu inuusuttuaqqat 18-it inorlugit ukiullit toqqissisimaneruinnaanerannut aqutissiuussisussaammat, oqaatigalugulu siunnersuut pisortat qulangersimanninnerannik annertuallaamik pilersitsinaviannngitsoq, siunertaasut eqqarsaatigalugit.

Kommune Qeqertalik aamma siunnersuummik tapersersuivoq, kisiannili nalunaarlugu meeqqanik pinerliisimanginnermik uppenarsaatilik nutartikkanik piniartarsinnaaneq amigaataasoq. Taamaakkaluartoq siunnersuummi namminerimi, Inatsisartut inatsisaanni maanna atuuttumi meeqqanut uppenarsaammik piniartussaataitanermi imaluunniit nalunaarummi inuit pillugit paasissutissanik suliaqartarnermut atasumi, Pinerluuteqarsimasunik Qitiusumik Nalunaarsuiffimmi, akornusersuisoqanngilaq meeqqanik pinerliisimanginnermik uppenarsaatilik nutarterisoqarsinnaanerannik. Aamma Avannaata Kommuniata siunnersuut ilassilluarppaa, kisiannili apersuusiilluni siunnersuutit aningaasaqarnikkut kingunerisassaanut atatillugu, minnerunngitsumik sulisuusut

taarseraattarnerat eqqarsaatigalugu. Tamatumunngalu atatillugu innersuussisoqarpoq siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassaanik naatsorsuusiornernut, oqaaseqaatini immikkoortoq 3-mut, tassani naatsorsuutigineqarmat sulisuusut ukiumut 20-iisa taarserneqartarneri.

Kommuneqarfik Sermersooq nalunaarpoq siunnersuut tapersersorlugu, kissaatigisimallugulu erseqqissaasoqarnissaa, paasissutissanik annertusisanik piniartoqarsinnaanerani siunnerfiusut eqqarsaatigalugit. Taamaattoq siunnersuummi siunnerfiunngilaq siunnerfiusunut atatillugu allannguuteqartitsinissaq, qassinik ukioqarnermik annertunerulersitsinissaq eqqaassanngikkaanni. Inatsisiliornikkut inuit kikkut pineqartarnerinut atatillugu aalajangersakkanut innersuussinerup saniatigut meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaatinik allagartaliisarneq eqqarsaatigalugu inatsimmut atuuttumut innersuussisoqassaaq. Tamatumunnga atatillugu qitiuvoq sulisinneqartut imaluunniit atorfeqartut suliassaminnik suliaqarnermut atatillugu periarfissaqarsinnaanissaat qanimut nakkutigineqanngitsumillu 18-it inorlugit ukiulinnik attaveqarsinnaanermut.

Kiisalu kommunip apeqqusersimavaa siunnersuummi angallasseriaatsit ammasut tamarmik pineqartariaqannginnermut. Siunnersuulli Naalagaaffeqatigiinnermi malittarisassanut naapertuuppoq, tamannalu pillugu aalajangersagaqarluni meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaatinik piniartarnermi meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik angallassineq pineqartoq, kisiannili ataatsimoorussamik angallassisarnerit inersimasunut atuuttut pineqaratik. Kiisalu aamma Kommuneqarfik Sermersuup attupilassimavaa Pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarut naapertorlugu periarfissaqartoq meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaatinik piniarsinnaanermut, suliffeqarfinni sungiusartussanik atorfinittisinernut atatillugu. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq Pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarummi aalajangersarneqarsimammat meeqqanik pinerliisimannginnermut tunngatillugu uppersaatait suuneri, qanorlu imaqarneri, aamma qaqugukkut meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaammik piniartoqarsinnaanera. Taamaasilluni periarfissaqanngilaq inuit isumaqatigiissuteqarnikkut maleruagassat iluanni aalajangersakkanik tunngaveqartunik atorfinittinneqartut ilaatinneqarsinnaaneri, taamaattut nalunaarummi pisinnaatitsissutaariingippata.

Kiisalu aamma Campus Kujallermi takornariatitsinermut immikkoortortap nalunaarppaa taamaallaat 18-it sinnerlugit ukiulinnik ilinniartoqartarlutik, taamaattumillu immikkoortortaqarfimmi tassani meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaatinik piniartoqartartussaananani, aammali siunnersuut tapersersorneqartoq.

Taamatuttaa tusarniaanermut atatillugu akissummik danskit inatsisinik atortitsinermut ministeriaqarfianniit - Justitsministeriamiit – akissummik tigusaqartoqarpoq ilaatigut inassuteqaateqartumik siunnersuutip atortuulersinneqarnissaanut aalajangersakkamik allannguisoqassasoq aalajangersaganngorlugu piginnaatitsissutaasoq, taamaasilluni Naalakkersuisut nalunaarummik suliaqarnikkut siunnersuutip atortuulernissaanik

aalajangiisinaalersillugit. Tamanna tunngavilerneqarpoq meeqqanik pinerliisimanninnermik uppersaatinik assigiinngitsunik aaqquissuusaasunik suliat Naalagaaffeqatigiinnermi allaffissornikkut aqunneqarnerannik. Inassutigineqartoq akuersaarneqarsimavoq atortuulersitsinissamut aalajangersakkamik piginnaatitsissutinngorlugu allannguinnikkut. Kiisalu aamma Justitsministeeriaqarfiup malugeqqusimavaa meeqqanik pinerliisimanninnermik uppersaatit assigiinngitsuusarmata, apeqqutaatillugu uppersaatit danskit imaluunniit kalaallit malittarisassaat naapertorlugit suliaanersut. Tamatumunnga oqaatigineqassaaq assigiinngissut pineqartoq pissusissamisoortumik atuummat UKA2019/49-p malinneqarneratigut, meeqqanik pinerliisimanninnermik uppersaatit qassinik ukioqarnissap Kalaallit Nunaanni qaffasinnerutinneqarnera Danmark-imi atuutinngitsoq tunngavigalugu. Ilutigisaanik danskit Justitsministeeriaqarfiata tusarniaanermut akissutaani ersippoq periarfissaqartoq meeqqanik pinerliisimanninnermik uppersaatinik elektroniskiusunik piniarsinnaanermut, tamatumani aamma e-Boksip atorneqarsinnaanera.

Ilanngullugulu innersuussisoqarpoq tusarniaanermut akissutit akissutinullu oqaaseqaatit pillugit nalunaarsuiffittut matuma ataani allakkiamut, tusarniaanermut akissutaasut tamarmik sammineqarlutillu oqaaseqarfigineqarnerannik imaqartoq.

	Tusarniaavigi- neqartoq	Oqaaseqaataasut	Oqaaseqaatinut isummersuutit
1	MIO	Pingaaruteqarpoq meeqqat inuusuttuaqqallu toqqissisimatinnerat, tamat angallavigisaanni angalasarnerminni najuuttarnerminnilu, matumani aamma angallassisuutini tamanut atuuttuni angalanerminni.	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinnigilaq.
1.1	MIO	Inatsisissatut siunnersuutikkut sukaterisoqarpoq meeqqanut inuusuttuaqqanullu isumannaannerulersillugu.	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinnigilaq.
1.2	MIO	Sukaterineq peqataassaaq pinaveersaartitsinermut meeqqat inuusuttuaqqallu nakuuserfigalugit pinerliivigineqartannginnissaannut qularnaaralunilu isumannaatsumik angalaarnissamut pisinnaatitaanerannik.	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinnigilaq.
2	GE	GE meeqqanik pinerliisi-	Oqaaseqaat siunnersuummut

		mannginnermik uppernar-saatit pillugit inatsisip allanngortinneqarnissaanut oqaaseqaateqanngilaq, eqqaassanngikkaanni siunnersuummut oqaaseqaatini nr. 5 immikkoortut pingajuanni oqaaseqatigiinni kingullerni allassimammat “nr. 7 -imi taamaasilluni taxa-nik ingerlatitsisut ilaassapput...”allassimasussaagunarpoq “nr. 6”?	allannguinngilaq, eqqaassanngikkaanni kukkuneq tikkuarneqartoq oqaaseqaatiniittoq iluar-siivineqartoq.
3	Biskopeqarfik, Avannaata, Qeqqata aamma Kujataata provsteqarfii	Biskopeqarfik, Avannaata, Qeqqata aamma Kujataata provsteqarfii oqaaseqaateqanngillat.	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.
4	Niisip	Uagut Niisip inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngilagut, isumaqatigiinnarsinnaalluguli sukaterineq.	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.
5	SIK	SIK-ip siunnersuummi anguniagaasut tapersorsinnaavai, tassalu inuusuttuaqqat 18-it inorlugit ukiullit toqqissimasumik inuuneqarnissaat, tamanna aamma inuusuttuaqqat angajoqqaavisa inuiaqatigiinni toqqissimanerunissaannut aqqaassammat.	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.
5.1	SIK	Siunnersuut allaffissornikut siunertaasumut saniilliullugu naapertuilluanngitsutut isigineqarsinnaanngilaq.	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.
6	Qeqqata Kommunia	Qeqqata Kommuniata siunnersuut tikilluaquaa	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.
7	Kommune	Kommunip iluarisimaarnar-	Oqaaseqaat siunnersuummut

	Qeqertalik	tutut nalilerpaa ukiunik killiliussat annertusineqarnerat, taamalu meeqqat 18-it inorlugit ukiullit tamarmik ilaatinneqalernerat, meeqqat 15 – 17-inik ukiullit aamma illersuisoqarnissamik pisariaqartitsisuummata inunnut siusinnerusukkut meeqqanut kinguaassiuutitsigut atonerluisarsimasunut atatillugu.	allannguinngilaq.
7.1	Kommune Qeqertalik	Kommune siusinnerusukkut itigartinneqarnikuvoq meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaammik piniarnermi meerarsiaqarnissamut, meeqqap ukiui innersuullugit. Tamatuma kingunerisaanik kommunip inassutigisimavaa UKA 2019/49 malitseqartitsisoqarnissaa.	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.
7.2	Kommune Qeqertalik	Inatsimmik tungavissamik amigaateqarpoq ingerlaavartumik malinnaatitsisunik meeqqanik pinerliisimanginnermik uppernarsaatinik piniartarnissanut. Kissaatiginarsinnaavoq Inatsisartut inatsisaanni ilassusiisoqarnissaa aalajangersakkamik periarfissiisumik meeqqanik pinerliisimanginnermik uppernarsaammik assersuutigalugu ukiut marlukkaarlugit piniartarsinnaanermut.	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq. Inatsisartut inatsisaanni meeqqanik pinerliisimanginnermik uppernarsaammik piniarsinnaanermut, nalunaarummi inunnut tungasunik paasistissanik piniarsinnaanermut Det Centrale Kriminalregisterimiit, imaluunniit siunnersuummiluunniit akornusersuisoqanngilaq meeqqanut uppernarsaammik piniartarsinnaanermut.
7.3	Kommune Qeqertalik	Kommunip eqqumaffigaa nalunaarusiortarneq pillugu kaajallaasitaq nr. 9723 ulloq	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.

		<p>27. september 2021-meersoq, sulisitsisunik kinguaassiuutitsigut atornerluisimasunik nalunaaruteqartarneq pillugu aalajangersagaqar-mat, inuk ukiukinnerusumut kinguaassiuutitsigut atornerluisimappat, tamannalu atorfeqarnermut sulinermu-lluunniit kinguneqartussaap-pat. Kisiannili kommunimut ersernerluppoq tamanna naammattumik meeqqanik illersuinnermik imaqarner-soq. Toqqissisimasunik avatangiisinik meeqqanut pilersitsiuminarnerusaaq ingerlaavartumik uppersarsaaammik pissutsinik malinnaatitsinnermik imaqartunik piniartoqartarsinnaappat, sulisuusunut piumassutsi-minnillu suleqataasunut atatillugu, meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik sullissisuusunut.</p>	<p>Soorlu oqaaseqaatini imm. 7.2-mut akissummi nalunaarneqar-tutut akornutissaqanngilaq inatsisini meeqqanik pinerlii-simannginnermik uppersarsaatip nutartertarnissaanut.</p>
7.4	Kommune Qeqertalik	<p>Ilanngussisoqanngippat aalajangersakkamik inger-laavartumik meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersarsaammut atatillugu paasissutissanik malinnaatitsisarnissaq pillugu, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermu-llu Naalakkersuisoqarfiup erseqqissartariaqarpaa qanoq sulisitsisut / ingerlatsiviit</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.</p> <p>Innersuussisoqassaaq oqaase-qaammut nr. 7.2-mut, tassani erippoq inatsisit akornusersuin-gitsut meeqqanik pinerliisi-mannginnermik uppersar-saammik piniartarsinnaanermut.</p>

		<p>paasissutissanik pissarsisassanersut, sulisuu- soq /nammineq piumassu- tsimik suleqataasoq /angajoqqaarsiat meeqqanik pinerliisimanngininnermik uppernarsaammut ilassutinik piniartassanersut.</p>	
8	Avannaata Kommunia	Avannaata Kommuniata siunnersuut tikilluaqquaa	<p>Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinnigilaq.</p> <p>Allannguutissanik siunnersuute- qartoqanngilaq.</p>
8.1	Avannaata Kommunia	<p>Pisortanut aningaasaqarner- mut allaffissornermullu im- mikkoortumi missiliuunne- qarpoq meeqqanik pinerlii- simanngininnermut upper- narsaatnik piniartarnermut piffissaq suliffiusoq atorne- qartartoq 2010-mi suut ta- marmik pappialaannartigut ingerlagallarmata minutsit 5-it missigisaraat, piniar- nermut ataatsimut.</p> <p>Avannaata Kommuniata naliliineq taanna ajunngip- pallaarsoraa, naak maanna elektroniskiusumik ingerla- tsisoqaraluartoq. Kommune tamatumunnga atatillugu innersuussissaaq sulisuusut taarseraattarnerannut annertuumut, kiisalu pisortat angallassiivit il.il.</p> <p>siusinissami uppernarsaati- nik piniartartussat siusinne- rusukkut taamaattunik suliaqartarsimannginneran- nut, piffissamilu ilinniarti- tsinermut aamma atuisoqartariaqassammat</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinnigilaq.</p> <p>Kiisalu aamma oqaaseqaat siunnersuummi aalajangersak- kanut nammineq sammisuunngi- laq, kisiannili aningaasaqarnik- kut kingunerisassaanut aaqqissuussinerup annertusineqarnerata tunngasuulluni.</p> <p>Soorlu oqaaseqaatit nassuiaa- tini imm. 3-mut atatillugu nalu- naarneqartutut siunnersuutip pisortanut aningaasaqarnikkut kingunerisassaanut atatillugu siunnersuut annerusutigut pisortanut kinguneqartussa- anngilaq.</p> <p>Assersuutigalugu eqqaaneqar- poq akissarsianut aningassar- tuutit meeqqanik pinerliisima- nermut uppernarsaatnik sulia- qartarnermut Namminersorlutik Oqartussanit piniartarnermi ilinniartitaanernut ingerlatsivinni annertunerussasoq, naatsorsuu-</p>

		annertuumik.	tigineqarlunilu ukiumut 1000 kr.-nit missigisassagaat. Taamalu marloriaataassagaluarpataluunniit aningaasat annikitsuussallutik, meeqqanik inuusuttuaqqanillu annertusisamik illersuinnermut.
9	IMAK	IMAK siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngilaq.	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.
10	Kommuneqarfik Sermersooq	Kommuneqarfik Sermersooq (matuma kingorna KS) naammagisi-maarinnippoq Inatsisartut inatsisaannik sukaterinermik annertuumik, meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaammik piniarnis-samut pisussaaffik pillugu. KS-ip ilalersorpaa ukiunik killiliussap 15-iniit 18-inut annertusineqarnissaa. Tamatuma saniatigut kikkunnut atatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaammik piniarto-qartussaamera aamma annertusineqarpoq, sulisoqatigiin-nut amerlanerusunut pi-massutsimillu suleqataasut atasumik. Tamanna pi-mas-suseqarnermik anguniaga-qarnermillu imaqarpoq iloraanullu sammilluni, KS-ip naliliinera naapertorlugu, tamanna pinaveersaartitsi-nermut sunniuteqarsinnaa-voq. Meeqqanik atonerluisarnermut atatillugu.	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq. Siunnersuummi allannguutissamik siunnersuuteqartoqanngilaq.
10.1	Kommuneqarfik Sermersooq	KS-ip kissaatiginartippaa siunnersuisut erseqqissarneqarnissaat, annertusisamik	Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.

		<p>nalunaaruteqartarnissami. Siunnersuutip kingunerisussaavaa meeqqanik pinerliisimanginnermik uppernarsaatnik piniartoqartartussaalernissaa inunnut suliaminnut atatillugu toqqaannartumik 18-it inorlugit ukiulinnut attaveqarsinnaasunut, imaluunniit meeqqat 18-it inorlugit ukiullit akornanni akuusartussanut.</p>	<p>Erseqqissaaneq pioreerpoq Inatsisartut inatsisaanni maanna atuuttumi, meeqqanut uppernarsaammik piniartarnissamut pisussaaffeqarneq eqqarsaaitigalugu, siunnersuullu qanoq paasinninnissamut nassuiaatimigut allannguuteqaanngilaq, ukiunik allanngiueq eqqaassanngikkaanni.</p> <p>Meeqqanut toqqaannartumik attaveqartarneq nalinginnaasumik oqaaseqaatini aammalu § 3-mik nassuiaammi oqaaseqaatini nassuiarneqarpoq atorfeqarnertertut imaluunniit suliffeqarnertertut meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik qanimut nakkutillisuunermik ilaqartumik.</p> <p>Kiisalu Inatsisartut inatsisaanni maanna atuuttumi § 1-imi ersippoq inuit suliaminnik ingerlatsinnerminnut atatillugu meeqqat akornanni najuuttartut aalajangersimasumik taamalu toqqaannartumik meeqqanut attaveqarsinnaasut pineqartut, imatut paasillugu inuit allanit nakkutigineqaratik meeqqat akornanniissinnaasut.</p>
10.2	Kommuneqarfik Sermersooq	<p>Kommunip maqaasivaa nassuiaat paasinninnermut “aalajangersimasumik” meeqqat 18-it inorlugit ukiullit akornanni najuuttartunut qanoq paasineqasannersoq. Kommunimi atuarfiit assersuutigalugu avataaneersunik assessornermik sulialinnik sivilisue-</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.</p> <p>Matumani innersuussisoqassaaq 2015-imi inatsimmik allannginnermut, meeqqanik pinerliisimanginnermik uppernarsaatit atuuffigisaasa annertusineqarfigisaannut. Inatsimmik allannguinikkut taamaallaat mee-</p>

	<p>rusumik aserfallatsaaliinermi suliaassanut sulisussarsisarput, meeqqat najuuffigisaanni suliaassanik ingerlatsiviusartunik. Assassornermik sulialik - håndværkerit – ileqquusut naapertorlugit inatsimmi pineqartuni ilaanngilaq, meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaammik piniartarnermut atatillugu, taassuma suliai nalinginnaasumik toqqaannartumik meeqqanut attuumasanngimmata. Kisiannili siunnerfiusunik annertusisitsinermi meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaatinik piniartarnermut atatillugu, kommunip takusinnaavaa sulisut pineqartutut ittut ilanngunneqartussaasut/sinnaasut. Taamaattumik kommunip kissaatigaa erseqqissaasoqarnissaa, aalajangersimasumik pineqartut akornanni najuuttarneq / angalaartarneq eqqarsaatigalugu, kiisa inuit sulisuusut sivisunerusunik sulianik ingerlatsisartut siunnersuummi ilaatinneqarnissaat.</p>	<p>qanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik taamaallaat piniartoqartassanngilaq inunnut toqqaannartumik meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik suliaqartartunut, kisiannili meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik piniartoqartassaaq aamma inunnut meeqqat 15-it inorlugit ukiullit akornanni akuusartunut. Inuit pineqartut annertusineqassapput taamaasillugit inunnut meeqqanik sullissisuusut sanatigut inunnut meeqqat 15-it inorlugit ukiullit akornanni aqqusaartuisartunut, taamalu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut attaveqarsinnaasunut. Nalorninartuusinnaasut pisuni sulianik ingerlatsinermiinngillat nammineq, kisiannili sumiiffinnut sulianik ingerlatsiviusunut sammisuusinnaallutik. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq iggavimmi økonoma, meeqqanik sullissisussatut atorfeqanngitsoq, kisiannili iggavimmi ningiuusoq, meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik sullissiviusumi. Aamma assersuutigalugu pineqarsinnaapput hal-imi nakkutilliisooq, eqqiaasut kandinami sulisut, meeqqat 15-it inorlugit ukiullit najortagaanni. Kiisalu aamma Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 3, imm. 5-imi aalajangersarneqarpoq pineqartut aalajangersimasumik</p>
--	--	---

			<p>atorfeqassasut imaluunniit sulisuussasut.</p> <p>Taamaasilluni inatsimmi pineqartumi § 3, imm. 5 aamma inatsimmut aalajangersakkamut oqaaseqaatit naapertorlugit piunasaqaataavoq sulisuusoq pineqartoq imaluunniit sulisitaq aalajangersimasumik pisortanut, suliffeqarfimmut, ingerlatsivimmut il.il. atasuussasoq, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik piniartoqarsinnaassappat.</p> <p>Taamaattumik Kommune assersuutigalugu assarnikkut suliaqartumut – håndværkerimut atatillugu naliliissaaq pineqartoq aalajangersimasumik suliffimmut pineqartumut atasuunersoq, kommunip isumaqatigiissuteqarfigisimaasaanut.</p>
10.3	Kommuneqar-fik Sermersooq	Inatsisissamut siunnersuummi immikkoortumi 5-imi eqqaaneqarpoq § 3, imm. 2 annertusineqarsimasoq, gruppinik nutaanik sisamanik, busiutillit, taxatillit, timmisartortitseqatigiit aamma umiarsuaatileqatigiit. Annertunerulersitsineq taanna kommunip ilalersorpaa, immikkoortut taakkua tamarmik meeqqanut attuumassuteqartarmata. Kommunip maluginiarpaa tamanna taamaallaat atuuttoq ingerlatseqatigiiffiit	<p>Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.</p> <p>Soorlu siunnersuummi ersittoq aamma meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaat piniarneqartussaasoq ingerlatitsisunut sulisunullu allanut angallassinermut attuumassuteqartunut atatillugu, taakkua meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik angallassisussatut sulisussarsiarineqarsimappata. Assersuutigalugu meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaammik piniartoqartussaa-</p>

		<p>pineqartut pisortanut ammasunik suliaqannginnerini. Killiliineq taanna eqqumiiginarsinnaavoq, meeqqat 18-it inorlugit ukiullit kisi-miillutik taxa-nut aamma bus-inut ilaasinnaammata, ingerlatitsisumit isumagineqarlutik. Minnerunngitsumik eqqumiigineqarsinnaavoq siunnersuutip killeqartumik aningaasatigut sunniuteqartussaanera eqqarsaatigigaanni.</p>	<p>voq timersornikkut unammiaartoqarnissaanut atasumik angallassisuusussanut naapisimaarnernullu allanut 18-it inorlugit ukiulinnut tunngatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniartoqartussaavoq. Inunnik nalinginnaasumik angallassisarnermut atatillugu, tamatumani aamma inuit tamat angallanneqartarnerannut atatillugu siunnersuut suliaavoq Naalagaaffeqatigiinnermi oqartussat malittarisassaliaat naapertorlugit. Tamanna isiginiarneqassaaq assersuutigalugu inuit tamat angallanneqartarneranni atuisut inersimasut ilaammata, tamannalu killiliisuulluni qanimut nakkutilliinissamik, meeqqat 18-it inorlugit ukiullit attavigineqartarnerannut atasumik.</p>
10.4	Kommuneqar-fik Sermersooq	<p>Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini erseqqis-sarneqarpoq Pinerlussimasunik nalunaarsuiffik pillugu nalunaarut akornutaasoq meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaammik piniarsinnaanermut ukiukinnerusunik sulisoqarnermut atatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaammik piniartoqarsinnaaneranut, ukiukinnerusunik</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.</p> <p>Inunnut tunngasunik paasissutissanik Qitiusumi Pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuiffimmi suliaqartarneq pillugu nalunaarut nassuiaavoq qaqugukkut meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaammik piniartoqarsinnaanersooq pillugu, aamma meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaatsuunersooq sunillu imaqarnersooq pillugu. Meeqqanik</p>

		<p>sulisitsinnermut atatillugu. Kisiannili KS ernumavoq suliffeqarfiit inuussutissarsiummut atasumik sungiusaammik sulisussanik tiguisartut inatsisissamut siunnersuummi ilaatinneqanngimmata.</p>	<p>pinerliisimannginnermik uppersarsaasiisarneq pillugu inatsisiliornermi taamaasilluni aalajangersarneqarpoq qaqugukkut uppersarsaammik piniartoqarsinnaanersoq pillugu. Taamaasillunilu periarfissaqanngilaq meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersarsaat pillugu malittarisassanik suliaqarsinnaanermut, tamanna pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarummi malittarisassiuunneqarsimanngippat, aammalu pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisarnermut nalunaarummi ilaanngillat inuit, matumani aamma meeqqat 18-it inorlugit ukiullit, isumaqatigiisutit naapertorlugit sulisitsisumi suliffeqartut.</p>
11	IMAK	<p>IMAK oqaaseqaateqanngilaq imaluunniit isummersuuteqarani.</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.</p> <p>Siunnersuummi allannguummik siunnersuuteqartoqanngilaq.</p>
12	Campus Kujallermi takornariartitsinnermut immikkoortortaq	<p>Immikkoortortaq taamaallaat 18-it sinnerlugit ukiulinnik ilinniagaqartoqarpoq, taamaattumillu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatinik piniartoqartussaani. Siunnersuut tapersorsoneqarpoq.</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.</p> <p>Siunnersuummi allannguitissanik siunnersuuteqartoqanngilaq.</p>
13	Danskit inatsisinik atortitsinnermut ministeeriaqar-	<p>Siunnersuutikkut kalaallini meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersarsaat annertusiniarneqarpoq</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.</p> <p>Siunnersuummi allannguitissa-</p>

	fiat Justitsministeri et	<p>atuuffiini arlaqartuni.</p> <p>Inatsisissamat siunnersuummi ersippoq meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaasiisarnermik aaqqissuussineq ilaatigut siunnersuutigineqartoq annertusineqassasoq atorfeqartunik sulisoqarnermillu meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik attaveqartarnermik ilaqartunut. Meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaat aamma siunnersuut naapertorlugu atuutissaaq meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik kinguaassiuutitsigut pimmatiginnissimanerni, kiisalu pinerluttulerinermut inatsimmik unioqqutitsinerni assigiinngitsuni. Kalaallini meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaat annertuutigut taamaasilluni danskit inatsisaannik allaanerussaaq, tassani ukiut meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut killeqarmata.</p>	<p>nik siunnersuuteqartoqanngilaq.</p> <p>Inatsisartut UKA2019/49-mik akuersissuteqarnerannili siunnersuisimavoq Kalaallit Nunatsinnik meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaammut atatillugu ukiorititat annertusineqarumaartut, taamalu aalajangersagaq pineqartuni atuuffimmigut allaanerussalluni.</p>
13.1	Danskit inatsisinik atortitsinermut ministeeriaqar- fiat Justitsministeri et	<p>Inatsisissatut siunnersuummut atatillugu siunnerfiungilaq kalaallit meeqqanik pinerliisimannginnermik inatsisaanni § 2, imm. 3-p nalunaarsuiffiusup pinerluttulerinermik inatsimmik unioqqutitsinerni suut meeqqanik pinerliisimannginnermik inatsisip allannguuteqartinneqarnis-</p>	<p>Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq Inatsisartut inatsisaanni maanna atuuttumi § 2, imm. 3 danskit pineqaatissiisarnermut inatsisaannut innersuussisuummat, taamalu unioqqutitsinernut Danmark-imi pisimasunut tunngasuulluni. Inatsisartut 2010-mi akuersissutigaa Inatsisartut inatsisaat meeqqamik pinerliisimanngin-</p>

		<p>saani ilaatinneqassanersut. Oqaatigineqassaaq § 2, imm. 3 naapertuutinngimmat danskit pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuisar-neq pillugu nalunaarutaanni § 32-mut, taamalu ilaatigut sakkulersornikkut akerle-riinnermik ingerlatsineq, ajutumeeriniartar-neq aamma pineqaatissiisarnermut inatsimmi § 223 meeqqanik pinerliisimanginnermik uppernarsaammi ilaasussaammata.</p>	<p>nermik uppernarsaammik piniar-tartussaarnermut tunngatillugu, kinguaassiuutitsigut atonerluisartunik meeqqanillu allatigut atonerluisarnermut akiuiniarnermut atasunik.</p> <p>Tamatumunnga naapertuuttumik meeqqanik pinerliisimanginnermik inatsisiliorneq Kalaallit Nunaanni aalajangersagaqarpoq kinguaassiuutitsigut meeqqanik atonerluisarnermik akiuiniarnermut atasunik, imaqaranili inoqatigiiaanik ataatsimoortunik ajutomeeriniartartunit eqqorneqartunik immikkut tapersersuilluni ilalersuisarnermut tunngasunik, sumiiffinnut akerleriiffiusunut angalasarnernut, sungiusartarnermut imaluunniit ajutumeeriniartartunik akiuiniarnermut il.il. tunngasunik.</p> <p>Oqaaseqaatilli taamaakkaluartoq ersersippaa pineqaatissiisarnermut inatsimmi § 223-p ataatsimut isigisumik pinerluttulerinermut inatsimmi § 80 assigigaa, ilanngunneqartoq nutarterneqartumik siunnersuummi nr. 2-mi, ilaanngitsoq Inatsisartut inatsisaanni maanna atuuttumi § 2, imm. 3-mi.</p> <p>Pineqaatissiisarnermut inatsimmi § 223-imi pineqarpoq meeqqanik kinguaassiuutitsigut atonerluisarneq atoqateqarnikkut inummik 18-it</p>
--	--	---	--

			<p>inorlugit ukiulimmik, puinerluuteqartup qitornarsiaanik imaluunniit paarsarisaanik, imaluunniit atuartitassaanik imaluunniit perorsagassaanik.</p> <p>Tamanna tunuliaqutaralugu siunnersuummi nutaamik nr. 4-mik ilanngussisoqarpoq, ataatsimut malinnaatitsilluni nutarterinerusumik aalajangersakkanik meeqqat kinguaassiuutitsigut atorneqarlunneqartarnerat eqqarsaatigalugu, danskit pinerlussimasunik nalunaarsuisarneq pillugu nalunaarutaanni § 32, imm. 1 aamma 2-p assigisaanik.</p>
13.2	<p>Danskit inatsisinik atortitsinermut ministeeriaqarfiat Justitsministeriet</p>	<p>Meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaammik suliaqartoqartassappat inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu, taava kalaallit uppernarsaataata aamma danskit uppernarsaataata assigiinngissusaat pissutigalugu meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaatit taakkua marluk assigiinngitsunik imaqartumik suliarineqartassapput, inummut ataatsimut pineqartumut danskit imaluunniit kalaallit malittarisassaata suliaqarfiimmi aallaavigalugit. Ingerlatsineq periaaserlu taamaattoq Rigspolitiit isumaat naapertorlugu uppernarsaatit qanoq tatiginartiginerinek</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinngilaq.</p> <p>Aaqqissuussinermi allannguinissamik siunnersuuteqartoqanngilaq.</p> <p>Soorlu tusarniaanermut akissummi nr. 13-imi nalunaar-neqartoq siunnerfiusoq tassaasimavoq Inatsisartut UKA 2019/49-mik akuersissuteqarmatali Kalaallit Nunaanni meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaammik atuineq annertusineqarumaartoq ukiut killiliussat eqqarsaatigalugit, taamalu Danmark-imi malittarisassanit allaanerulisalluni malittarisassani pisut assingini.</p> <p>Imarisamigut assigiinngissusai taamaasilluni pissusissamisoor-</p>

		apeqqusiissaaq.	tuupput, tunngavigalugu ukiunik tunngaviusunik annertusinerulersitsineq.
13.3	Danskit inatsisinik atortitsinermut ministeeriaqarfiat Justitsministeriet	<p>Kiisalu Rigspolitiit ilanngullugu ilisimatitsissutigisima-vaat periarfissaqartoq Pinerluuteqarsimanermut Uppernarsaatip digitaliusup Kalaallit Nunaanni atorneqarsinnaananeranut, kisiannili politiit nalinginnaasumik qinnuteqaatit meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaatini Kalaallit Nunaanniit mail-ikkut allakkatigullu nalinginnaasutigut tiguneqartartut. Kalaallit kommuniisa mail isumannaallisa-gaq atortarpaat meeqqanik pinerliisimanginnermik uppernarsaammik piniartarnermini.</p> <p>Kalaallit peqatigiiffii assi-giinngitsut meeqqanik pinerliisimanginnermik uppernarsaammik piniartarnermini qinnuteqaatit mail atorlugu nassiuttarpaat, naak mail isumannaallisa-gaangitsaq pineqaraluartoq. Ataasiakkaani peqatigiiffiit immikkut isumaqatigiissuteqarnermikkut qinnuteqaatit Kalaallit Nunaanni politiit aqqutigalugit ingerlatittarpaat.</p> <p>Rigspolitiit ilanngullugu ilisimatitsissutigaaq minner-</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinnigilaq.</p> <p>Siunnersuummi allanguinissamik siunnersuuteqartoqanngilaq.</p>

		<p>paamik Kalaallit kommuniat ataaseq e-Boks-itaarsimasoq. Kisiannili meeqqanik pinerliisimanginnermik uppersaatinik Den Digitale Straffeattest aqqutigalugu piniartarnermi tunngavivoq innuttaasup uppersaammi pineqartup akuersisimanissaa, e-Boks atorlugu uppersaammik suliaqartoqarnissaanut. Rigspolitiit ilisimangilaat qanoq annertutigisumik Kalaallit Nunaanni e-Boks atorneqarnersoq, aammalu atorneqarnersoq.</p>	
13.4	<p>Danskit inatsisunik atortitsinermut ministeeriaqarfiat Justitsministeriet</p>	<p>Kiisalu Rigspolitiit Kalaallit Politiivinut tusarniaasimapput, ilaatigut oqaaseqartunut toqqaannartumik inerteqquteqartoqanngitsoq inunnik meeqqanik pinerliisimanginnermik uppersaati-minni pinerliisimasutut nalunaarneqarsimasunik imaluunniit inuit pinerliisimasutut nalunaarsukkat sulisinneqarlutillu atorfeqarsinnaanerannut tunngasunik, kisiannili taamaallaat qularnaarneqartartoq paasissutissat aalajangiinissami tunngaviusinnaanerat.</p> <p>Kalaallit politiivisalu maluginiarsimavaat sulisitsisunut ataasiakkaanut namminernut isummerfigisassaasoq</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummut allannguinnigilaq.</p> <p>Siunnersuummi allannguinnissamik siunnersuuteqartoqanngilaq.</p>

	<p> nalilersussallugu meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaat pinerliisimanermik nalunaarsuinertaqartoq sulisitsisut ataasiakkaat namminneq kingunerisin- naasai eqqarsaatigalugit nalilersuiffigisartussaagaat, atorfininnissamik qinnuteqartumut atatillugu. Innuttaasut akuttunngitsumik Kalaallit politiivinut saaffiginnittarput pinerluuteqarsimanermut allagartami imarisai pillugit, imaluunniit meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaat pillugu, soorlutaaq Kalaallit politiivisa ingerlatsivinniit il.il. saaffiginnissutit aamma tigusaraat kingunerisassat pillugit apeqqutinik imaqartut, meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaatip imai eqqarsaatigalugit, tamatu- munngalu atatillugu politiiniit siunnersorneqarnissamik kissaateqartarlutik. </p> <p> Rigspolitiit tamanna tunulia- qutaralugu ilisimatitsippot innuttaasuniit ingerlatsivin- niillu saaffiginnissutit inatsisit qanoq paasineqar- nissaannik imaqartut il.il. Kalaallit politiivisa Namminersorlutik Oqartus- </p>	
--	---	--

		sanut innersuuttaraat. Namminersorlutik Oqartussat taakuummata inatsisinik inatsisiliortuusut.	
13.5	Danskit inatsisinik atortitsinermut ministeeriaqarfiat Justitsministeriet	<p>Siusinnerusukkut oqarasuaatikkut aamma ilisimatitsissutigineqareersutut danskit justitsministeeriaqarfiata piffissami matumani paasissutissanik katersivigaaqanoq aaqqissuussinikkut unammilligassat assigiinngitsut Rigspolitiinit nalunaarutigineqartut pitsaanerpaamik isumagineqarsinnaanersut, naalagaaffeqatigiinnermi meeqqanik pinerliisimanginnermik uppernarsaatiniq allaffissornikkut suliaqarneq eqqarsaatigalugu. Ilanngullugulu innersuunneqassapput imm. 1-imi nalunaarsukkat assigiinngissutaasunik suli annerusunik pilersitsissussat.</p> <p>Tamanna tunuliaqutaralugu Justitsministeriaqarfiup nalilerpaa Inatsisartut inatsisaanni allannguutissat siunnersuutaasut atortuulersinneqarnissaata suliat pineqartut ingerlasut naammassineqarnissaat utaqqisariaqaraat.</p> <p>Justitsministeriap tamanna tunuliaqutaralugu inassutigissavaa § 2 allanngortinne-</p>	<p>Tusarniaanermi akissutaasoq naapigiarneqarsimavoq, qularnaarumallugu pinerlussimasunik nalunaarsuiffiit pillugit nalunaarutissap aamma Inatsisartut inatsisaata malittarisassaasa imminnut naapertuuttuunissaat, meeqqanik pinerliisimanginneq pillugu uppernarsaammik piniartarnisamat pisussaaffeqarneq eqqarsaatigalugu, tamatumani aamma minnerunngitsumillu malittarisassat matumani pineqartut arlariit imminnut naapertuuttuunissaat, meeqqanik pinerliisimanginnermik uppernarsaammik aaqqissuusinermut atatillugu aallaavittut.</p>

		<p>qassasoq imaalillugu, Naalackersuisup akisussaa- sup aalajangerumaaraa qaqugu inatsisip atortuulersinneqarnissaa. Tamatuma taamaasilluni qularnaarsinnaassavaa kalaallini pinerlussimasunik nalunaarsuiffik pillugu nalunaarutip matumani inatsisinik allannguutit ilutigisaannik atortuulersin- neqarsinnaanerat.</p>	
--	--	---	--